

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO
ROZVOJA**

**KOMPETENCIE ŠPECIALIZOVANEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

Diplomová práca

Študijný program:	Regionálny rozvoj
Študijný odbor:	3.3.5. Verejná správa a regionálny rozvoj
Školiace pracovisko:	Katedra práva
Školiteľ:	doc. JUDr. Eleonóra Marišová, PhD

Nitra 2010

Patrícia Csukášová, Bc.

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Patrícia Csukášová, Bc. vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Kompetencie špecializovanej štátnej správy v Slovenskej republike“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 15. apríla 2010

Patrícia Csukášová, Bc.

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pani doc. JUDr. Eleonóre Marišovej, PhD. ako aj za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

Abstrakt

Táto práca prináša zhodnotenie a nahliadnutie do problematiky realizácie vecí verejných prostredníctvom verejnej správy a štátnej správy. Využitím hlavného cieľa, ktorým je skúmanie úradov regionálnej úrovne špecializovanej miestnej štátnej správy v Slovenskej republike v oblasti školstva, mládeže a telesnej kultúry, v oblasti cestnej dopravy a pozemných komunikácií a v oblasti ochrany životného prostredia ako súčasť štátnej správy, chceme poukázať na dôležitosť a nenahraditeľnosť jednotlivých orgánov výkonu štátnej správy. Práca prináša nahliadnutie do legislatívy danej problematiky, obsahuje presný popis konkrétnych vybraných orgánov štátnej správy a charakteristiku ich činnosti. V práci bola využitá metóda analýzy, komparácie a syntézy získaných údajov. Prostredníctvom týchto metód sme dospeli k zisteniu, že vybudovanie nižších stupňov organizácie štátnej správy a prenos časti ich kompetencií na legislatívnom základe pozitívne prispeli k lepšiemu zabezpečeniu služieb občanom, rozvoju hospodárstva a realizácii komunálnej politiky. Naším cieľom bola sumarizácia získaných informácií a údajov a snaha poukázať pozitíva prenesenej štátnej správy v praxi.

Konštatovaním v závere práce je vyjadrený názor, že charakter zmien v oblasti realizácie verejnej správy v posledných rokoch má pozitívny vplyv na činnosť verejnej správy, špecializovanej miestnej štátnej správy a z časti aj samosprávy na celkový verejný život v štáte a správu vecí verejných. Nastúpený trend týchto zmien prináša so sebou postupné odstraňovanie chýb a nedostatkov v čo najväčšom rozsahu.

Nami vybrané úrady špecializovanej miestnej štátnej správy pôsobia ako druhostupňové odvolacie orgány na regionálnej úrovni zriadené príslušným ministerstvom, ktorému zodpovedajú za činnosť a hospodárenie s ich majetkom. Do ich pôsobnosti patria riadiace a kontrolné záležitosti, ktoré súvisia s personálnym, finančným a materiálnym zabezpečením činnosti ich podriadených orgánov poskytujúcim odbornú poradenskú činnosť. Za účelom uspokojenia potrieb obyvateľstva vybavujú sťažnosti a petície fyzických a právnických osôb v rozsahu ich činnosti, spolupracujú s ďalšími úradmi a organizáciami a podávajú verejnosti informácie v ich pôsobnosti.

Kľúčové slová:

verejná správa, štátna správa, kompetencie, legislatívny základ, samospráva

Abstrakt

Diese Arbeit bietet eine Beurteilung und einen Einblick in die Thematik der öffentlichen Angelegenheiten und deren Durchführung durch die öffentliche und staatliche Verwaltung dar. Wir möchten auf die Bedeutung und die Unentbehrlichkeit einzelner Organe der Staatsverwaltung hinweisen. Dazu untersuchten wir die Ämter der regionaler Ebene und zwar der spezialisierten, örtlichen Organe der Staatsverwaltung der Slowakischen Republik auf den Gebieten der Schule, Jugend und des Sports, des Straßenverkehrs und der Bodenkommunikationswege und des Umweltschutzes, die alle einen Bestandteil der Staatsverwaltung sind. Die Arbeit bringt einen Einblick in die Legislative der erwähnten Problematik, sie beinhaltet eine genaue Beschreibung der konkreten, ausgewählten Organe der Staatsverwaltung und deren Tätigkeitscharakteristik. In der Arbeit wurden die Methoden der Analyse, Komparation und Synthese der gewonnenen Daten angewandt. Mit Hilfe dieser Methoden kamen wir zur Feststellung, daß die Einrichtung niedrigerer Stufen der Staatsverwaltung und die Übertragung eines Teils der Kompetenzen aufgrund der Legislative positiv zur besseren Diensten für die Bevölkerung, zur Wirtschaftsentwicklung und zur Durchführung der Kommunalpolitik beitragen. Unser Ziel bildete die Summierung der gewonnenen Daten und Informationen und der Versuch, auf die Positiva der Übertragung der Staatsmacht in der Praxis hinzuweisen.

Die Feststellung am Schluss der Arbeit drückt die Einsicht aus, daß der Charakter der Änderungen der letzten Jahre auf dem Gebiet der öffentlichen Verwaltung eine sehr positive Wirkung auf die Tätigkeit der öffentlichen Verwaltung hat, daß die spezialisierte örtliche Staats- und zum Teil auch Selbstverwaltung und das gesamte öffentliche Leben und die Verwaltung der öffentlichen Angelegenheiten gebessert wurde. Der angefangene Trend dieser Änderungen bringt eine Beseitigung der Fehler und Mängel im großen Umfang.

Die von uns ausgesuchten Ämter der spezialisierten örtlichen Staatsverwaltung wirken als Berufungsorgane der zweiten Stufe auf der regionalen Ebene. Sie wurden durch das zuständige Ministerium entrichtet und sind diesem für ihre Tätigkeit und für das Wirtschaften mit ihrem Eigentum verantwortlich. Zur Aufgaben dieser Organe gehört die Steuer- und Kontrolltätigkeit der Personal-, Finanz- und Materialsicherung der unterstellten Organe, die eine fachliche Beratertätigkeit leisten. Sie erledigen auch Beschwerden und Petitionen der physischen und juristischen Personen, arbeiten mit

weiteren Ämtern und Organisationen zusammen und geben der Bevölkerung Informationen innerhalb des eigenen Wirkungsbereichs.

Schlüsselbegriffe:

Öffentliche Verwaltung, Staatsverwaltung, Kompetenz, Grundlage der Legislative, Selbstverwaltung

Obsah

Obsah	7
Zoznam použitých skratiek	9
Úvod	10
1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky	12
2 Cieľ práce	20
3 Metodika práce	21
4 Výsledky práce	22
4.1 Verejná správa	22
4.2 Reforma verejnej správy	23
4.2.1 Vývoj verejnej správy po roku 1990	24
4.3 Štátna správa	28
4.3.1 Ústredná štátna správa	29
4.3.2 Všeobecná miestna štátna správa	31
4.3.3 Špecializovaná miestna štátna správa	32
4.4 Samospráva	41
4.4.1 Územná samospráva	42
4.4.2 Presun právomocí zo štátnej správy na samosprávu obce	44
4.4.3 Presun právomocí zo štátnej správy na samosprávu vyšších územných celkov	44
4.4.4 Samospráva obce	45
4.4.5 Samospráva vyšších územných celkov	47
4.5 Analýza troch vybraných krajských úradov špecializovanej miestnej štátnej správy v Slovenskej republike	49
4.5.1 Zhodnotenie a analýza vývoja krajského školského úradu za roky 2006 - 2008	51
4.5.2 Zhodnotenie a analýza vývoja krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie za roky 2006 - 2008	59

4.5.3	Zhodnotenie a analýza vývoja krajského úradu životného prostredia za roky 2006 - 2008	65
5	Návrh na využitie poznatkov	73
6	Záver	74
7	Zoznam použitej literatúry	76
8	Prílohy	80

Zoznam skratiek a značiek

CPPPaP	-	centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
KŠÚ	-	Krajský školský úrad
KÚ CDaPK	-	Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie
KÚ ŽP	-	Krajský úrad životného prostredia
MDPT SR	-	Ministerstvo dopravy, pôšt a telekom. Slovenskej republiky
MF SR	-	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MPC	-	metodicko-pedagogické centrum
MŠ SR	-	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
napr.	-	napríklad
NR SR	-	Národná rada Slovenskej republiky
OÚ CDaPK	-	Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie
OÚ ŽP	-	obvodný úrad životného prostredia
SAŽP	-	Slovenská agentúra životného prostredia
SIŽP	-	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SNR	-	Slovenská národná rada
SR	-	Slovenská republika
SŠ	-	stredná škola
ŠOP SR	-	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ŠR	-	štátny rozpočet
ŠŠI	-	štátna školská inšpekcia
ŠZ	-	školské zariadenie
TK	-	Trenčiansky kraj
TSK	-	Trenčiansky samosprávny kraj
VÚC	-	vyšší územný celok
ZŠ	-	základná škola
Z. z.	-	Zbierka zákona

Úvod

Na území Slovenskej republiky sa od roku 1990 uskutočnil nemalý počet reforiem verejnej správy za účelom lepšej kvality služieb občanom a prechodu viacerých významných či menej významných kompetencií zo štátnej správy na samosprávu, ktorých politická nezávislosť voči centrálnej vláde bola posilnená za pomoci finančných prostriedkov, čo prispelo k lepšej organizácii a ku kvalitnejšej realizácii verejných záležitostí na miestnej a regionálnej úrovni verejnej správy. Základným cieľom reformného procesu bol prechod maximálne možného rozsahu kompetencií zo štátnej správy na samosprávu a zabezpečenie ich efektívneho výkonu.

V prvej a druhej časti štvrtej kapitoly diplomovej práce sa zaoberáme organizáciou verejnej správy ako hierarchicky usporiadaného systému so zameraním svojich aktivít na správu vecí verejných, ktorá zahŕňa štátnu správu, samosprávu a verejnoprávne korporácie ako aj priebehom vývoja verejnej správy, ktorý je poznačený viacerými dynamickými zmenami, čiastočne pretrvávajúcimi až dodnes. Reformný proces verejnej správy sa koncentroval hlavne na decentralizáciu, administratívnu reformu a reformu územného a správneho členenia

V tretej a štvrtej časti štvrtej kapitoly sa venujeme štátnej správe a samospráve ako základným podsystémom verejnej správy, ktorých prerozdelenie patrí medzi prirodzené dôsledky revolučného zvratu. Štátna správa a samospráva ako jej súčasť pôsobia organizačne, kompetenčne a finančne oddelene a relatívne samostatne, pričom sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú. Štátna správa je správa vykonávaná štátom, ktorú môže štát delegovať na iné subjekty. Jej kompetencie sú uskutočňované jej orgánmi na rôznych úrovniach, pričom ich výkonom sa realizujú nielen vonkajšie, ale aj vnútorné funkcie štátu. Typickou vlastnosťou štátnej správy ako najrozsiahlejšieho druhu štátnej činnosti je výkonná a nariad'ovacia činnosť. Zostávajúcu časť úloh verejnej správy vykonáva samospráva ako druh verejnej správy odlišný od štátnej správy, ktorý možno chápať nielen v politickom, ale aj v právnom poňatí. V tejto časti sa snažíme objasniť podstatu jednotlivých orgánov štátnej správy, ich význam pre verejnosť ako aj zmeny v ich postavení a pôsobnosti vplyvom právnych predpisov.

Nositeľom verejných práv a povinností je právny subjekt - štát. V jeho mene vykonávajú správu orgány štátnej správy. Táto činnosť je jedným zo základných pilierov činnosti štátu v oblasti riadenia. Výkon štátnej správy sa realizuje jednak priamo prostredníctvom náležitých orgánov štátnej správy, alebo nepriamo prostredníctvom

zákonom splnomocnených subjektov verejnej správy, predovšetkým verejnoprávnych korporácií.

Poslednou časťou štvrtej kapitoly a zároveň hlavným cieľom skúmania diplomovej práce sú vybrané úrady pôsobiace na regionálnej úrovni špecializovanej miestnej štátnej správy v Trenčianskom kraji s dôrazom na ich pôsobnosť, organizačnú štruktúru ako aj celkový priebeh ich činností. Všetky tri úrady sú rozpočtovými organizáciami zapojenými finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva, ktoré voči nim plní funkciu zriaďovateľa a kontroluje ich činnosti a úlohy v oblasti školstva, mládeže a telesnej kultúry, v oblasti cestnej dopravy a pozemných komunikácií ako aj v oblasti ochrany životného prostredia a jeho jednotlivých zložiek. V tejto časti sa snažíme porovnať jednotlivé ciele a kompetencie vykonávané na základe príslušných právnych predpisov, nakladanie s rozpočtom jednotlivých organizácií, ich personálne obsadenie a tiež hlavný účel zriadenia ich organizácie so značným prínosom pre spoločnosť. Väčší dôraz sa kladie najmä na počet preskúmaných odvolaní proti rozhodnutiam vydaných orgánom na nižšom stupni štátnej správy s poukázaním na časté dôvody ich vyhovenia, prípadne zamietnutia.

1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky

1.1 Verejná správa

Géciová (2002) verejná správa je vo svojej podstate správa verejných záležitostí, ktorá je realizovaná ako prejav výkonnej moci v štáte. Verejnú moc možno vymedziť aj ako správu spoločnosti, správu štátu ako celku i jeho jednotlivých územných jednotiek, ako zložiek územnej organizácie štátu, teda ako správu verejných záležitostí v spoločnosti organizovanej do štátu, ktorá je prejavom realizácie výkonnej moci v štáte, vrátane špecifického postavenia tzv. samosprávnej moci.

Ako uvádza **Hendrych (1993)**, verejná správa je materiálne súhrnom štátnych činností, ktoré nie sú zákonodarstvom, súdnictvom alebo vládou. Formálne je to činnosť štátu, alebo iného subjektu verejnej moci mimo zákonodarstvo, súdnictvo alebo vládu.

Podľa **Belajovej a Balážovej (2004)** sa verejná správa vo všeobecnosti dá charakterizovať ako správa vecí verejných a jej vykonávanie je vo verejnom záujme. Je to vlastne služba občanom. Vo svojej podstate sa prejavuje ako výkonná moc, pre ktorú je charakteristické, že ide predovšetkým o verejnú moc, ktorou nedisponuje len štát, ale aj ďalšie neštátne subjekty, ktoré vykonávajú správu verejných záležitostí.

Kútik a Mrva (2005) pod pojmom verejná správa rozumieme zjednodušene, súhrn činností vykonávaných orgánmi jej jednotlivých zložiek (štátnej správy a samosprávy), v rámci ktorých ide o spravovanie verejných záležitostí vo verejnom záujme. Je to proces, kedy dochádza k riadeniu verejných záležitostí v tzv. verejnom záujme. Subjekty, ktoré verejnú správu realizujú, ju vykonávajú ako zákonom uloženú povinnosť, ktorá je daná ich postavením ako verejnoprávnych subjektov. Z toho vyplýva, že verejná správa sa líši od súkromnej správy.

Marišová, Ilková a Belicová (2002) verejná správa predstavuje správu verejných záležitostí, ktorá sa realizuje ako prejav výkonnej moci v štáte. Pre túto výkonnú moc je charakteristické, že ide predovšetkým o verejnú moc, ktorou nedisponuje len štát, ale aj ďalšie neštátne subjekty, ktoré vykonávajú správu verejných záležitostí. V tomto zmysle má aj táto verejná moc svoj základ v štátnej moci a prejavuje sa ako „decentralizovaná štátna moc“, jej subjekty spoločne so štátom zabezpečujú správu štátu ako verejnú správu.

Podľa **Gašpara (1993)** predstavuje verejná správa zorganizovaný výkon moci, to jest výkonnej moci. Jej jednotlivé zložky predstavujú z hľadiska svojich vzájomných vzťahov celok. Jednotlivé zložky verejnej správy konajú relatívne samostatne a sú spojené

predovšetkým spoločným cieľom, to jest zabezpečením vecí verejného záujmu správou verejných vecí.

Kútik (2008) píše, že verejná správa je jedným zo základných pojmov pri analýze štátu a štruktúrnych vzťahov v štáte. Za základ verejnej správy možno považovať v najširšom zmysle vzťah spoločnosti a štátu, vzťah občana a štátu ako celku, ako aj vzťah občana k územným častiam štátu na regionálnej a lokálnej úrovni. Verejnú správu treba chápať ako službu občanom vykonávanú orgánmi jej jednotlivých zložiek.

Kosorín (2003) vidí verejnú správu ako usporiadanú sústavu rozhodovacích procesov, politických, právnych, organizačných, rozpočtových a iných vzťahov a činností, ktorými verejnoprávne orgány ako právnické osoby na základe zákonom pridelených kompetencií transformujú, aplikujú a implementujú zákony štátu do konkrétnych práv a povinností jednotlivých fyzických a právnických osôb.

Ako uvádza **Grell (2004)**, verejná správa predstavuje súhrn činností (proces), ktoré produkujú orgány štátnej správy, územnej samosprávy a verejnoprávne korporácie. Tieto subjekty vykonávajú verejnú správu ako zákonom uloženú povinnosť, ktorá je daná ich postavením verejnoprávných subjektov.

Podľa **Machajovej (2009)** verejná správa je zložitým až neprehľadným spoločenským fenoménom. Pojem verejná správa je východiskovým pojmom predovšetkým pre správne právo. S týmto pojmom narábajú aj iné právne odvetvia, ide o ťažiskový fenomén pre správnu vedu, správnu politiku i pre teóriu reforiem verejnej správy, osobitný význam má pre legislatívu, exekutívu i súdnictvo.

Ako uvádza **Švantnerová (1995)**, verejná správa je zložitým spoločenským javom, ktorý má verejnú a celospoločenskú povahu a funkcie. Je to činnosť, ktorou sú obstarávané a zaisťované záujmy, potreby a úlohy spoločnosti a jej dôležitých súčastí a nielen osobné potreby a záujmy jednotlivých osôb a organizácií. Predstavy o tom, čo je záujem spoločnosti, potreby spoločnosti, resp. verejný záujem sú vyjadrené v zákonoch a právnych predpisoch, ktoré stanovujú rámec a postupy pri ich aplikácii.

Provazníková (2007) chápe verejnú správu ako systém, ktorý je tvorený dvomi hlavnými subsystémami: hlavný subsystém predstavuje štátna správa a druhý subsystém predstavuje samospráva, resp. verejná samospráva.

Ako uvádza **Škultéty (2006)**, pokiaľ ide o uplatnenie prvkov iniciatívy, iná situácia je v samej činnosti verejnej správy. Celá štruktúra verejnej správy, metódy, a formy jej činnosti, je uspořobená tak, že umožňuje stálu iniciatívnu činnosť. Nie je obmedzená len

vo vnútri samej sústavy, t. j. verejnej správy, ale môže sa prejavíť aj vo vzťahu k ostatným sústavám štátneho riadenia, ako aj vo vzťahu k politickému pluralizmu.

Gogová a Budjač (2006) verejná správa ako celok pozostáva z dvoch konštrukčných zložiek – štátnej správy a samosprávy a možno konštatovať, že v rámci jedného celku fungujú dve základné, relatívne samostatné sústavy orgánov, ktoré pri zohľadnení ich osobitných špecifik majú spoločnú úlohu – vykonávať správu vecí verejných.

Ako uvádza **Škultéty (2006)**, verejná správa ako celok je charakterizovaná výraznou iniciátorskou činnosťou. Na základe analýzy jednoznačne dospějeme k záveru, že z hľadiska možností a počtov prípadov sa prvok iniciatívy môže najširšie uplatniť vo verejnej správe.

1.2 Reforma verejnej správy

Podľa **Berčíka a Králika (2007)** charakteristickým znakom fungovania verejnej správy je jej tesné prepojenie s politickou sférou spoločenského života. V tomto zmysle je verejná správa dynamickým systémom, odrážajúcim zmeny v politickej sfére spoločnosti. Reakciou na tieto zmeny resp. výrazom realizácie týchto zmien sú reformy verejnej správy, ktoré sa hlavne pre zložitost' celého systému a nákladnosť jeho fungovania uskutočňujú v dlhodobých horizontoch a vytvárajú tak predstavu skôr dynamických systémov než statických štruktúr.

Ako uvádza **Hamalová a Žárska (2002)**, prvá etapa reformy verejnej správy prebehla v rokoch 1990 – 1991 a jej výsledkom bolo zrušenie národných výborov fungujúcich na troch úrovniach a vytvorenie nových orgánov štátnej správy a orgánov miestnej samosprávy, vytvorenie reálnej samosprávy na základnom stupni verejnej správy podľa Zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení, zrušenie krajov a vytvorenie 121 územných obvodov a ponechanie štruktúry 38 okresov na základe Zákona č. 472/1990 o organizácii miestnej štátnej správy.

Hamalová a Žárska (2002) označujú za začiatok druhej etapy reformy verejnej správy rok 1996, kedy jej cieľom bolo odstrániť roztrieštenosť územnej štátnej správy, upevniť samosprávny charakter obcí, vytvoriť regionálne články územnej samosprávy a uskutočniť nové územno-správne členenie SR.

Belajová a Balážová (2004) negatívnym javom tretej etapy reformy verejnej správy bolo neuskutočnenie reformy verejných financií vo väzbe na presun zodpovednosti za veci

verejnú zo štátnej správy na regionálnu samosprávu ako aj vo väzbe na ďalší presun kompetencií zo štátnej správy na obecnú samosprávu, neuskutočnenie súladu medzi decentralizáciou kompetencií a decentralizáciou financií a neuskutočnenie del'by právomocí vo vzťahu k občanovi, v kvalite legislatívy, v dodržaní a schopnosti vymenovania práva ako i vo vysokej profesionalite a etike zamestnancov verejnej správy.

Podľa **Belajovej a Balážovej (2004)** štvrtá etapa reformy verejnej správy začala v roku 2004, pre územnú samosprávu však začína rokom 2005 a je zameraná predovšetkým na reformu financií. Od 1. 1. 2005 sa začína uplatňovať nový systém prerozdelenia verejných prostriedkov medzi štátnu správu a územnú samosprávu.

Ako uvádza **Pomahač a Widemannová (2002)**, Európska únia vo svojich dokumentoch prierezovo zdôrazňuje reformu alebo modernizáciu verejnej správy, a to predovšetkým na úrovni ústrednej správy, pričom samozrejme z dôvodu zabezpečenia priebehu regionálnej politiky uvítala decentralizáciu štátu na menšie správne jednotky.

1.3 Štátna správa

Ako uvádza **Kosorín (1999)**, štátna správa tvorí najvýznamnejšiu súčasť verejnej správy. Výkonné a nariadenie činnosti sú zverené jej rôznym organizačným formám a orgánom. Spôsobilosť orgánov štátnej správy vzniká ich zriadením, čím dostanú určité právomoci, pôsobnosti, ale aj zodpovednosť.

Kútik a Mrva (2005) štátna správa je verejnou správou uskutočňovanou štátom, pričom v každej spoločnosti je štátna správa súčasťou verejnej správy a má v nej nezastupiteľnú úlohu. V tomto zmysle slova je štátna správa základnou zložkou verejnej správy. Svojím charakterom je štátna správa osobitným druhom spoločenského riadenia uskutočňovaného štátom.

Podľa **Belajovej a Balážovej (2004)** je štátna správa samostatný druh spoločenského riadenia a organizačnej činnosti štátu, samostatný druh správnych aktivít uskutočňovaných štátom. Výkonom štátnej správy sa zabezpečuje realizácia vonkajších a vnútorných funkcií štátu. Štátna správa ako jedna z foriem štátnej moci je v širšom slova zmysle štátne riadenie. Má výkonný a nariadenie charakter, a preto je predovšetkým činnosťou výkonnou a nariadenie.

Ako uvádza **Škultéty (2006)**, štátna správa je najrozsiahljším druhom štátnej činnosti. Výkonom štátnej správy sa zabezpečuje realizácia všetkých funkcií štátu –

vnútorných i vonkajších a orgány štátnej správy plnia prevažnú časť úloh zabezpečovaných štátnymi orgánmi.

Kosorín (1999) štátna správa ako samostatný druh činnosti sa vyznačuje určitými znakmi, ktoré má spoločné s ostatnými druhmi verejných činností, ale osobitne sú dôležité znaky, ktoré ju odlišujú od ostatných druhov verejných činností. Sú to tieto osobitné znaky správnej činnosti štátnych orgánov: organizovanosť, zákonnosť, výkonná a nariad'ovacia právomoc, donucovacia moc, normatívna, záujmová a ostatná.

Podľa **Škultétyho (2005)** sa dá štátna správa ako pojem chápať ako samostatný druh organizujúcej činnosti štátu, ktorá má výkonný a nariad'ovací charakter. Táto sa uskutočňuje v mene štátu a za pomoci jeho donucovacej moci. Ciele, metódy a spôsoby jej uskutočňovania podliehajú právu. V rámci jeho noriem sa realizuje aj jej iniciatívny prvok, ktorý je taktiež determinovaný internými normatívnymi aktmi nadriadených orgánov. Táto činnosť je predovšetkým v kompetencii sústavy orgánov štátnej správy. V rámci zákonného splnomocnenia sa však na nej môžu podieľať aj štátne a iné orgány.

Ako uvádza **Gogová a Budjač (2006)**, štátnu správu možno chápať samostatný druh organizujúcej činnosti štátu, ktorá má predovšetkým výkonný a nariad'ovací charakter, uskutočňuje sa v mene štátu, aj za pomoci jeho donucovacej moci, pričom ciele a metódy, formy a spôsoby uskutočňovania tejto činnosti reguluje platné právo. Táto činnosť je uskutočňovaná sústavou orgánov štátnej správy a v rámci zákonného splnomocnenia i štátnymi a inými orgánmi a organizáciami.

Podľa **Porubčana, Baráta a Kučirkovej (2006)** charakteristickými znakmi vyspelej štátnej správy modernej spoločnosti ako súčasť systému verejnej správy sú vyriešené vzťahy ústrednej a miestnej štátnej správy, fungujúce štruktúry miestnej štátnej správy a vysoký stupeň samostatnosti jej orgánov. Štátna správa predstavuje formu činnosti štátu, poslaním ktorej je realizácia výkonnej činnosti štátu vrátane ochrany organizátorskej a mocenskej činnosti štátu.

Machajová (2000) rozumie štátnou správou časť verejnej správy, ktorou sa uskutočňujú úlohy štátu. Štát je najvyššia právna forma organizácie spoločnosti, a preto v prípade štátnej správy ide o tie úlohy z celej verejnej správy, ktoré zabezpečujú najdôležitejšie záujmy spoločnosti a existencie štátu. Nijaký štát nemôže existovať bez štátnej správy, pretože jeho obranu a vnútorné fungovanie zabezpečuje práve štátna správa.

1.4 Orgány štátnej správy

Tóthová (1992) zo skutočnosti, že orgány štátnej správy sú druhom štátnych orgánov (ich subsystémom) vyplýva, že orgány štátnej správy musia mať charakteristické črty vlastné všetkým štátnym orgánom a zároveň musia mať charakteristické črty im vlastné, ktoré z nich robia samostatný druh štátnych orgánov.

Ako uvádza **Škultéty (1993)**, činnosťou orgánov štátnej správy a plnením jej úloh dochádza k realizácii vzťahov štátnej správy, a to tak vo vzťahu k štátnej správe ako relatívne uzatvorenému systému, ako aj a najmä k realizácii vzťahov medzi subjektmi štátnej správy a medzi inými objektmi, ktoré sú mimo tohto uceleného systému.

Podľa **Hrtáneka a Kútika (2005)** rozumieme pod orgánom štátnej správy v zmysle organizačnom štruktúrovaný systém spravujúcich subjektov stanovený platným právnym poriadkom. „Rozsah pojmu orgány štátnej správy v širšom zmysle slova je totožný s rozsahom pojmu orgány výkonnej moci“.

Marišová, Ilková a Belicová (2002) úlohou vlády a ústredných orgánov štátnej správy je vykonávať štátnu správu a zabezpečovať jej výkon na území celej republiky. Vláda, ako najvyšší orgán výkonnej moci, s ústrednými orgánmi štátnej správy zabezpečujú spoločné medzinárodné, obranné, politické, ekonomické a iné záujmy štátu.

Ako uvádza **Belajová, Balážová (2004)**, hlavným poslaním ústrednej štátnej správy je riadiť, kontrolovať a koordinovať orgány miestnej štátnej správy. Územie, v ktorom sú činné ústredné orgány je vždy celé územie, pretože ich riadenie, kontrolné a koordinačné opatrenia sa musia vzťahovať na všetky miestne orgány štátnej správy z dôvodu potreby rovnakého výkonu štátnej správy po celom území. To znamená, že zákony sa budú voči každému uplatňovať rovnako.

Škultéty (2001) pojem orgán štátnej správy sa používa v dvojakom význame. V užšom zmysle pre tie štátne orgány, ktoré právne predpisy označujú ako orgány štátnej správy. V teórii správneho práva sa pojem orgán štátnej správy chápe aj v širšom zmysle, v takomto prípade je pojem orgán štátnej správy totožný s pojmom správny orgán.

Podľa **Machajovej (2009)** orgány štátnej správy sú jedným z orgánov štátu a predstavujú najzložitejší subsystém orgánov verejnej správy. Ide o hierarchický systém založený na vzťahoch nadriadenosti a podriadenosti. Ich poslaním je uskutočňovať štátnu správu ako výkonnú a nariadovaciu činnosť, pričom každý z nich je charakteristický

všeobecnými črtami, ktoré sú spoločné pre všetky štátne orgány, ale aj špecifickými črtami, ktoré sú charakteristické len pre orgány štátnej správy.

Ako uvádza **Škultéty (2008)**, orgánom štátnej správy rozumieme orgán štátu, ktorý vystupuje v jeho mene, uskutočňuje úlohy a funkcie štátu a je zriaďovaný zákonom alebo iným právnym aktom ako organizačno-právna jednotka so samostatnou pôsobnosťou a právomocou a jej zodpovedajúcou organizačnou štruktúrou.

1.5 Samospráva

Kútik a Mrva (2005) idea, vznik a vývoj samosprávy sú spojené s formovaním občianskej spoločnosti, čiže takej spoločnosti, ktorá je mimo bezprostredného vplyvu štátnej moci. Samospráva je osobitnou formou vyjadrenia plurality názorov na miestnej úrovni v danej spoločnosti, to znamená, že je významnou zložkou právneho štátu. Z toho vyplýva, že organizácia a uskutočňovanie verejných záležitostí na úrovni miest a obcí majú osobitný význam pre každého obyvateľa obce či mesta.

Ako uvádza **Gogová a Budjač (2006)**, samospráva je ďalším komponentom tvoriacim verejnú správu, jej pojem vyjadruje skutočnosť, že správu vykonáva niekto iný ako štát, t. j. predovšetkým neštátny subjekt korporatívneho charakteru – spravidla právnické osoby zriadené zákonom ako združenia osôb, majetku. Možno konštatovať, že samospráva plní zostávajúcu časť úloh verejnej správy a ide o druh verejnej správy, ktorá nie je štátnou správou.

Škultéty (2005) podmienkou fungujúcej samosprávy je existencia demokracie, založenej na pluralite tak politických ako aj spoločenských záujmov. Aj z tohto dôvodu je založená na partnerskom vzťahu štátu a korporácií ako subjektov samosprávy. Samospráva zahŕňa oblasť verejnej správy, zákonom zverenej subjektom, ktorých sa bezprostredne dotýka.

Podľa **Provazníkovej (2007)** samospráva je výrazom decentralizácie a demokracie. Má oprávnenie vykonávať svoje záležitosti samostatne, vlastným menom a prostriedkami, v rámci zákonom stanovenými predpismi. Môže mať podobu územnej a záujmovej samosprávy. Územná samospráva reprezentuje spoločenstvo občanov a realizuje samosprávu verejných záležitostí.

Ako uvádza **Berčík a Králik (2007)**, samosprávou sa všeobecne rozumie výkon čiastkových funkcií verejnej správy inými verejnoprávnymi korporáciami než štátom. Spravidla ide pritom o samosprávu územnú alebo samosprávu záujmovú.

Benčo a Polák (2000) základným predpokladom samosprávy je občianska aktivita a rozvoj tvorivých vlastností človeka. Z tohto predpokladu nemá samospráva charakter len čisto právneho inštitútu, prípadne charakter politického inštitútu a prechádza medzi sociologicko-filozofické kategórie. V tomto zmysle považujú za rozhodujúci atribút samosprávy vôľu k samospráve. Predpokladom pre fungovanie samosprávy je zabezpečenie nedotknuteľnosti (autonómnosti) tejto moci, držby kompetencií a prostriedkov.

Podľa **Švantnerovej (1995)** samosprávu môžeme chápať ako oprávnenie určitého spoločenského organizmu obstarávať určitý právom vymedzený okruh záležitostí samostatne, relatívne nezávisle na širšom spoločenskom organizme, ktorého je súčasťou. Samosprávu musíme posudzovať ako politicko-právnu inštitúciu historicky sa vyvíjajúcu a meniacu v systéme inštitúcií spoločenského riadenia, čo je zvlášť aktuálne pri posudzovaní vývoja a profilovaní samosprávy v podmienkach Slovenskej republiky v uplynulých rokoch.

Ako uvádza **Škultéty (2008)**, samospráva sa v príslušných súvislostiach prejavuje predovšetkým ako činnosť riadiaceho charakteru. Riadiace prvky sú v istom zmysle zastúpené ako v štátnej správe, čo súvisí s tým, že samospráva nepredstavuje len výkon, ale súčasne a predovšetkým tvorbu samosprávnej moci v medziach platného práva. Tým si samospráva v značnom rozsahu taktiež sama určuje svoje ciele na ich dosiahnutie.

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom mojej diplomovej práce je skúmanie úradov regionálnej úrovne špecializovanej miestnej štátnej správy v Slovenskej republike ako súčasť štátnej správy, ktorá tvorí významnú zložku verejnej správy, stručný popis jej jednotlivých špecializovaných krajských úradov a podrobné skúmanie činnosti a kompetencií vybraných krajských úradov špecializovanej miestnej štátnej správy (Krajský školský úrad, Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a Krajský úrad životného prostredia) v Trenčianskom kraji.

Okrem hlavného cieľa diplomovej práce sa bude klásť dôraz aj na nasledovné dielčie ciele:

- hlavné činnosti týchto vybraných krajských úradov,
- legislatívny základ, o ktorý sa opierajú,
- rozhodovací proces krajských úradov v odvolacom konaní,
- rozpočet jednotlivých organizácií,
- porovnanie ich organizačnej štruktúry,
- hodnotenie a analýza vývoja týchto organizácií za roky 2006 - 2008.

3 Metodika práce

Objektom skúmania diplomovej práce sú vybrané úrady špecializovanej miestnej štátnej správy v Slovenskej republike so zameraním na úrady na krajskej (regionálnej) úrovni, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, legislatívna úprava verejnej správy a jej jednotlivých zložiek, podstata a dynamický priebeh viacerých reforiem verejnej správy a rozbor troch vybraných krajských úradov špecializovanej miestnej štátnej správy v oblasti školstva, v oblasti cestnej dopravy a pozemných komunikácií a v oblasti životného prostredia. Na základe získanej a dostupnej literatúry, platnej legislatívy, internetových zdrojov a ďalších získaných informácií si naštudujeme dôležité podklady a materiály, ktoré sú potrebné na spracovanie údajov nevyhnutných pre analýzu a jej následne zhodnotenie. Na dosiahnutie cieľa záverečnej diplomovej práce použijeme nasledovné metódy:

1.) *metóda analýzy:*

- o právna úprava verejnej správy a jej jednotlivých zložiek,
- o chronológia významných reforiem verejnej správy,
- o pôsobnosť a kompetencie osobitných orgánov na troch úrovniach verejnej správy.

2.) *metóda komparácie:*

- o porovnanie hlavných činností a poslania spomenutých krajských úradov špecializovanej miestnej štátnej správy,
- o porovnanie rozhodovacieho procesu jednotlivých organizácií v odvolacom konaní,
- o komparácia ich finančného rozpočtu a vnútornej organizácie.

3.) *metóda syntézy:*

- o zhrnutie získaných poznatkov uvedenej problematiky a vyvodenie záverov diplomovej práce.

4 Výsledky práce

4.1 Verejná správa

Objektom skúmania diplomovej práce je verejná správa, predovšetkým jej časť realizovaná štátom. Verejnú správu možno chápať ako *trojfunkcionálnu inštitúciu* - ako inštitúciu, prostredníctvom ktorej sa občania bezprostredne zúčastňujú na upevňovaní občianskej spoločnosti, inštitúciu, ktorou možno racionálne a efektívne ovplyvňovať riadenie istej sféry ekonomicko-sociálnych procesov v spoločnosti a obzvlášť ako nástroj realizácie jedného zo základných práv občanov - práva účasti občana na správe vecí verejných. Na základe tohto možno konštatovať, že modernú verejnú správu je možné úspešne rozvíjať len pri komplexnom zohľadnení všetkých troch funkcií. Okrem iného predstavuje správu verejných záležitostí, ktorá sa realizuje ako prejav výkonnej moci v štáte - verejnú moc, ktorou nedisponuje len štát, ale aj neštátne subjekty vykonávajúce správu verejných záležitostí. Z hľadiska obsahu a cieľov sa člení správa na verejnú správu ako správu vo verejnom záujme, ktorú uskutočňujú subjekty ako právom uloženú povinnosť a na súkromnú správu, ktorá riadi len súkromné záležitosti a je vykonávaná súkromnými osobami za účelom dosiahnutia vlastných cieľov. Tieto správy sú odlišné z teleologického (účelového), organizačného, mocenského a funkčného hľadiska a hoci požiadavka súladu s právom platí pre obidva druhy správy, je verejná správa na rozdiel od súkromnej správy právom viac viazaná.

Pojem verejná správa sa vymedzuje v tzv. *organizačnom poňatí*, kedy je štát reprezentovaný vlastnými orgánmi a verejno-právnymi subjektmi a ako výkonná činnosť štátu zabezpečovaná prostredníctvom jeho orgánov a realizovaná ako prejav výkonnej moci v štáte *vo funkčnom poňatí*. Člení z viacerých hľadísk, spravidla podľa charakteru nositeľa verejnej moci na:

1. Štátnu správu
 - ústrednú (ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy)
 - miestnu (obvodné úrady, špecializované krajské úrady a špecializované obvodné úrady)
2. Samosprávu
 - územnú (obce/mestá, samosprávne kraje)
 - záujmovú (komory, združenia, odbory, sú samostatné, majú

svoje stanovky a organizačné poriadky)

3. Verejnoprávne korporácie – (STV, SRo, Všeobecná zdravotná poisťovňa,
Sociálna poisťovňa, fondy)

Na základe tohto členenia môžeme potvrdiť, že od roku 1990 funguje v SR tzv. duálny (oddelený) model verejnej správy, ktorého podstava spočíva v tom, že štátna správa a samospráva, ako jej súčasť, pôsobia organizačne, kompetenčne a finančne oddelene a relatívne samostatne, pričom sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú. Inštitucionálny základ tohto modelu položil zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a zákon SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.

Verejnú správu môžeme bližšie definovať z materiálneho hľadiska, v ktorom ju nemožno celkom stotožňovať s verejnou správou vymedzenou z formálneho hľadiska z dôvodu rozhodujúceho druhu inštitúcie. *Z materiálneho hľadiska* je činnosťou štátnych alebo iných verejných inštitúcií, ktorá svojím obsahom nie je zákonodarnou ani súdnou činnosťou, kým *z formálneho hľadiska* je systémom štátnych a iných verejných inštitúcií, ktoré nevykonávajú zákonodarnú ani súdnu činnosť.

4.2 Reforma verejnej správy

Reforma verejnej správy ako proces musela akceptovať momentálne podmienky, charakter štátu ako aj jeho historický vývoj a prispôbovať sa predpokladaným zmenám a trendom vývoja spoločnosti. V inom prípade by mohlo ignorovanie spôsobiť zaostávanie, stupňovanie rozdielov týkajúcich sa kvality životnej úrovne spoločnosti ako aj stratu nezávislosti krajiny.

Rok 1990 bol poznačený začiatkom reformného procesu verejnej správy na Slovensku a koncentroval sa hlavne na decentralizáciu, administratívnu reformu a reformu územného a správneho členenia. Prioritným cieľom tejto reformy bola lepšia kvalita služieb občanom, posun od „vládnutia“ ku „starostlivosti“ a presun viacerých kompetencií na samosprávu. Vyžadovalo sa pokračovanie a dokončenie decentralizácie právomocí zo štátnej úrovne na miestnu úroveň, najmä na územnú samosprávu, ako aj dosiahnutie väčšej účasti občanov na správe verejných vecí, pričom sa musel brať ohľad aj na celkové ciele štátu, štátnej správy a štátnej politiky.

Zmeny politického a ekonomického systému, ktorými prechádzali krajiny východnej Európy vrátane SR na prelome deväťdesiatych rokov uplynulého storočia, mali za následok vytvorenie nového systému politickej demokracie a zmiešanej trhovej ekonomiky a podnikli zmeny v širokej oblasti rozmanitých spoločenských vzťahov v našej spoločnosti.

4.2.1 Vývoj verejnej správy po roku 1990

Medzi prirodzené dôsledky revolučného zvratu koncom roka 1989 patrila aj reforma verejnej správy. Do tohto roku vykonávali miestnu verejnú správu národne výbory. *Prvým výrazným krokom* v tomto smere, bol zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktorým *sa obnovila miestna samospráva na úrovni obcí*. Došlo k oddeleniu štátnej správy a územnej samosprávy, k zavedeniu tzv. oddeleného modelu verejnej správy a k zvýšenému počtu obcí.

Zákon SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy zrušil k 31. decembru 1990 národné výbory všetkých stupňov a *došlo k vytvoreniu 121 obvodov a obvodných úradov na prvom stupni, 38 okresných úradov na druhom stupni a k zrušeniu krajskej úrovne štátnej správy*. V prvej polovici roka 1992 začali úvahy o vytvorení regionálnej úrovne samosprávy. Bol vypracovaný tzv. župný model územného členenia SR a nová štruktúra vzťahov v rámci decentralizovanej verejnej správy. V súlade s „Európskou chartou miestnej samosprávy“ vláda uprednostnila nové administratívne členenie územia Slovenska pred vytvorením vyšších územných celkov.

Druhým krokom reformy verejnej správy v roku 1996 bolo *zrušenie 121 obvodov a 38 okresov* a organizáciu miestnej štátnej správy *tvorili krajské a okresné úrady* podľa zákona NR SR č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Územie SR bolo rozdelené na územné (obce a samosprávne kraje) a správne celky (kraje, okresy a vojenské obvody). Krajské úrady ako samostatné rozpočtové kapitoly boli druhostupňovými odvolacími orgánmi štátnej správy, ktoré mali koordinovať výkon činnosti spolu s inými orgánmi štátnej správy a samosprávy za účelom zabezpečovania ekonomického a sociálneho rozvoja príslušného územia. Prijatím zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní SR, bolo *Slovensko rozdelené na 8 krajských úradov, 79 okresných úradov a 2883 obcí*.

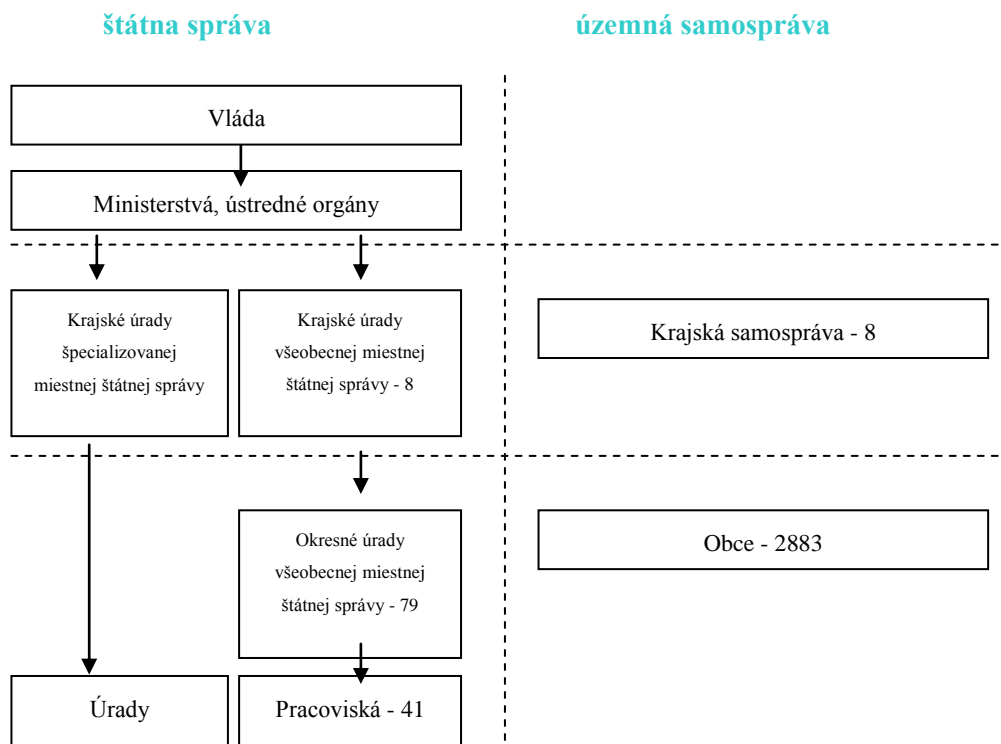
Po schválení stratégie reformy a zásad vytvorenia oddeleného modelu verejnej správy boli založené tzv. vyššie územné celky – *VÚC (samosprávne kraje)* ako regionálna úroveň územnej samosprávy.

Vláda SR v roku 2000 schválila „Konceptiu decentralizácie a modernizácie verejnej správy“ s kompletným zoznamom decentralizovaných kompetencií v oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, sociálnych vecí, dopravy a prepravy, vodného hospodárstva, územného plánovania, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu a zároveň aj vznik vyšších územných celkov s účinnosťou od 1. januára 2002.

V súlade so zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z miestnej štátnej správy na obce a samosprávne kraje prebiehalo odovzdávanie kompetencií v oblasti zriaďovateľských úloh a z časti administratívno-správnych úloh. Vyššie územné celky plnili podstatnú časť úloh v režime samosprávnej pôsobnosti a zvyšnú časť v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

V roku 2001 prijala NR SR novelu Ústavy SR, ktorá vytvorila ústavný priestor na *prenesenie úloh miestnej štátnej správy na samosprávu VÚC*. Z dôvodu lepšej kontroly v navrhovanom decentralizovanom modeli verejnej správy bola na rokovaní vlády predložená „Konceptia kontroly vo verejnej správe“, ako súčasť komplexnej stratégie modernizácie verejnej správy. Vláda ratifikovala komplexnú úpravu podmienok verejnej a štátnej služby a plánovala pristúpiť k samotnej decentralizácii kompetencií a peňažných prostriedkov na obce, a tak ministerstvu vnútra bola pridelená povinnosť vypracovať tzv. kompetenčný zákon. Koncom roka si mohli občania SR konečne prvýkrát zvoliť svojich zástupcov do orgánov samospráv vyšších územných celkov a súčasne regionálne zastupiteľstvá na začiatku nového roka 2002 prebrať svoje prvé decentralizované právomoci.

Usporiadanie verejnej správy v rokoch 1996 - 2003

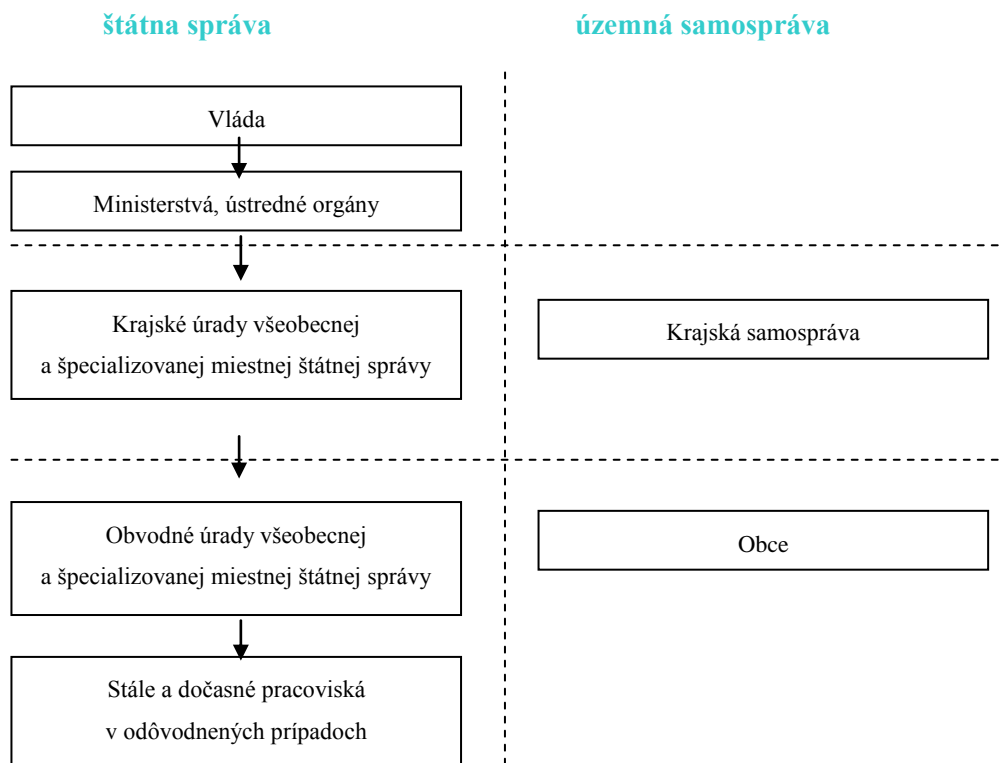
Obr. 1

[Porovnanie organizácie štátnej správy a samosprávy v rokoch 1996 - 2003]

Zdroj: NIŽŇANSKÝ, Viktor. 2005. Verejná správa na Slovensku. Bratislava : Úrad vlády Slovenskej republiky, 2005.

V roku 2003 sa konali prípravy reformy miestnej štátnej správy, v dôsledku ktorej k 1. januáru 2004 v zmysle zákona NR SR č. 515/2003 Z. z. o krajských a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzniklo namiesto 79 okresných úradov 50 obvodných úradov. Vláda sa vrátila k modelu špecializovanej štátnej správy, opätovne sa vytvorili špecializované obvodné úrady a kompetencie existujúcich krajských úradov sa prerozdělili. Zrušením všetkých okresných úradov a prechodom krajských úradov k 1. januáru 2004 zanikla integrovaná štátna správa. Došlo k vytvoreniu 9 samostatných systémov orgánov špecializovanej štátnej správy organizovaných na dvoch stupňoch, ktoré riadili príslušné odvetvové ministerstvá.

Usporiadanie verejnej správy od 1. 1. 2004 do 30. 9. 2007

Obr. 2

[Porovnanie organizácie štátnej správy a samosprávy v rokoch 2004 - 2007]

Zdroj: NIŽŇANSKÝ, Viktor. 2005. Verejná správa na Slovensku. Bratislava : Úrad vlády Slovenskej republiky, 2005.

Od 1. októbra 2007 boli v súlade zákonom č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu SR č. 263/2006 Z. z. *zrušené krajské úrady*. Práva a povinnosti zamestnancov krajských úradov prešli k 1. septembru 2007 na obvodné úrady v mieste ich sídla. Pôsobnosť krajských úradov prešla na obvodné úrady a ministerstvá podľa osobitných zákonov, čo znamená, že *od 1. októbra 2007 v SR miestnu štátnu správu tvoria len obvodné úrady*, z ktorých príslušné obvodné úrady prevzali všetky pohľadávky a záväzky krajských úradov. *Krajské špecializované úrady zostali zatiaľ zachované*. Verejná správa je organizovaná na troch úrovniach: štát – kraj – obec, pričom každá úroveň má svojich volených predstaviteľov, náležitú zodpovednosť a určité úlohy, z ktorých niektoré sú rozdelené medzi štátnu správu a samosprávu.

Z uvedeného je teda zrejmé, že od roku 1990 sa začal uplatňovať vo výkone a správe verejnoprávnej moci princíp subsidiarity vysvetľujúci potrebu regulácie verejných vecí a ich správy vykonávanej na miestach, ktoré sú najbližšie k občanom, k úlohám a k vzniknutým problémom. Na základe tohto možno konštatovať, že čo je možné vyriešiť v obci/meste alebo v samosprávnom kraji, by nemal riešiť štát.

4.3 Štátna správa

Štátna správa ako jedna zo základných zložiek verejnej správy, predstavuje najrozsiahljší druh štátnej činnosti, ktorá svojim výkonom zabezpečuje realizáciu všetkých funkcií štátu a prostredníctvom svojich orgánov plní prevažnú časť úloh zabezpečovaných štátnymi orgánmi. Je predovšetkým výkonnou a nariad'ovacou činnosťou. Z hľadiska *výkonnej činnosti* je chápaná ako vzťah štátnej správy k zastupiteľskej sústave prezentovanej NR SR a spočíva v bezprostrednom vykonávaní zákonov a ostatných právnych aktov štátnej moci. *Nariad'ovacia činnosť* vyjadruje vo vzťahu k FO a PO určitú metódu. Z dôvodu uskutočňovania úloh stanovených zákonmi a inými právnymi aktmi zastupiteľského orgánu, sú správne orgány oprávnené vydávať normatívne a individuálne správne akty, realizovať opatrenia a používať štátne donútenie, ak sú na to splnomocnené zákonom. Táto metóda predstavuje organizátorsky charakter štátnej správy, ktorý zahŕňa každodennú riadiacu, koordinujúcu a kontrolnú činnosť, vytvárajúcu potrebné podmienky pre uspokojovanie potrieb občanov. Štátna správa je aj *podzákonnou činnosťou* vykonávanou na základe zákona, ktorý určuje jej zameranie a stanovuje hlavné prostriedky na dosiahnutie cieľov správy.

Z *funkčného hľadiska* je to jedna z foriem základných činností štátu, ktorú vykonávajú orgány štátnej správy ako jej nositelia a z *organizačného hľadiska* ju možno rozumieť ako súhrn orgánov štátnej správy, príp. len výkonných orgánov štátu. Štátnu správu v SR tvoria tri nasledovné úrovne:

1. Ústredná štátna správa
 - ústredné orgány štátnej správy
 - ostatné ústredné orgány štátnej správy
2. Všeobecná miestna štátna správa - *obvodné úrady*
3. Špecializovaná miestna štátna správa - *špecializované krajské úrady a špecializované obvodné úrady* na úsekoch cestnej dopravy a pozemných komunikácií, pozemkového

a lesného hospodárstva, sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti, ochrany životného prostredia, školstva atď..

Štátna správa je správa vykonávaná štátom, ktorú môže štát delegovať na iné subjekty. Jej kompetencie sú uskutočňované jej orgánmi na rôznych úrovniach, pričom ich výkonom sa realizujú nielen vonkajšie, ale aj vnútorné funkcie štátu. *Medzi základné úlohy štátnej správy patria* hospodárska, zahraničná a bezpečnostná politika, obrana, civilná ochrana, súdnictvo, colné právomoci, menové záležitosti, daňové úrady, pošty, železnice, diaľničný systém, cesty I. triedy, úrady práce a služieb zamestnanosti, vysoké školstvo, vybrané zdravotnícke, kultúrne a školské zariadenia, letiská, ochrana prírody a regionálna politika, atď..

4.3.1 Ústredná štátna správa

Úlohou vlády a ústredných orgánov štátnej správy je vykonávanie štátnej správy a zabezpečovanie jej výkonu na území celej republiky. **Vláda** ako najvyšší orgán výkonnej moci spolu s ústrednými orgánmi štátnej správy zabezpečuje najdôležitejšie záujmy štátu, obzvlášť úlohy spojené s plnením funkcií na úseku bezpečnosti krajiny, zahraničnej politiky a hospodárskej výstavby a rozvoja, vykonáva zákony NR SR, riadi a kontroluje činnosť ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Na čele vlády stojí predseda vlády, ktorý zvoláva a vedie jej schôdze. Počas jeho neprítomnosti ho zastupuje podpredseda vlády poverený vládou a predsedom vlády vykonávať úlohy. Zastupujúci podpredseda vlády zvoláva a vedie schôdze vlády. Právnym základom na vymedzenie vlády je Ústava SR. Na prípravu materiálov a iných podkladov sa zriaďuje Úrad vlády ako jeden z ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ktorého základnou úlohou je príprava odborných stanovísk k vnútropolitickým, zahraničným, hospodárskym a iným otázkam, ktoré predkladajú ministri do vlády. Pre širšie odborné posúdenie návrhov prerokovaných a rozhodnutých vo vláde sú zriadené poradné orgány vlády.

Medzi ústredné orgány štátnej správy, pôsobnosť ktorých je vymedzená predovšetkým zákonom SNR č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov patria **ministerstvá** na čele s ministrom ako členom vlády, ktorého vymenúva prezident na návrh predsedu vlády. Ministri majú priame, ústavou stanovené vzťahy k najvyšším štátnym orgánom, usmerňujú ministerstvo a za jeho vedenie a činnosť zodpovedajú vláde, ako aj najvyššiemu

zastupiteľskému orgánu - NR SR. Ministra v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho práv a povinností štátny tajomník, ktorého vymenúva a odvoláva vláda na návrh príslušného ministra a pri jeho zastupovaní má na rokovaní vlády poradný hlas. Ministerstvo je organizačná jednotka vnútorne rozčlenená na sekcie, odbory a oddelenia, avšak jeho poverené organizačné útvary konajú a rozhodujú vždy v mene ministerstva ako celku. Ministerstvá ako aj ostatné ústredné orgány štátnej správy sú právnickými osobami. V rámci svojej pôsobnosti riadia ostatné orgány štátnej správy a za týmto účelom zriaďujú príspevkové a rozpočtové organizácie. Na rozdiel od ministerstiev, predstavitelia ústredných orgánov štátnej správy nie sú členmi vlády, pretože ich organizačnú štruktúru určuje organizačný poriadok, ktorý vydáva predseda, vedúci, alebo riaditeľ príslušného ústredného orgánu štátnej správy. V súlade s tzv. kompetenčným zákonom sa delia jednotlivé ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy o výkonné právomoci a zodpovednosť za výkon štátnej správy. Na území SR pôsobí 14 ministerstiev a 10 ústredných orgánov štátnej správy, ktoré sú vymenované v nasledovnej schéme.

VLÁDA

Ministerstvá Slovenskej republiky

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Ministerstvo financií SR
Ministerstvo zahraničných vecí SR
Ministerstvo vnútra SR
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
Ministerstvo hospodárstva SR
Ministerstvo životného prostredia SR
Ministerstvo zdravotníctva SR
Ministerstvo pôdohospodárstva SR
Ministerstvo obrany SR
Ministerstvo spravodlivosti SR
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo školstva SR

Ostatné ústredné orgány štátnej správy

Úrad vlády SR
Úrad priemyselného vlastníctva SR
Úrad pre verejné obstarávanie
Štatistický úrad SR
Národný bezpečnostný úrad
Protimonopolný úrad SR
Správa štátnych hmotných rezerv SR
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR
Úrad jadrového dozoru SR
Úrad pre normaliz., metrol.a skúšobníc. SR

4.3.2 Všeobecná miestna štátna správa

Od 1. októbra 2007 boli na základe zákona č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu SR č. 263/2006 Z. z. zrušené krajské úrady a všeobecnú miestnu štátnu správu tvoria len obvodné úrady.

Zámerom tohto zákona bolo okrem zrušenia krajských úradov aj vyriešenie otázky personálnych, majetkovoprávných a administratívnych záležitostí po zrušení krajských úradov, s účinnosťou od 1. októbra 2007. Ich pôsobnosť v závislosti od povahy prešla na obvodné úrady a ministerstvá. Obvodné úrady získali právnu subjektivitu a nová zákonná úprava ich definovala ako PO - rozpočtové organizácie štátu zapojené finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva vnútra SR. Došlo tiež k zmene novo určenému územnému obvodu pôsobnosti obvodného úradu v sídle kraja v prípade, že by zákon zveril vecnú pôsobnosť len obvodnému úradu v sídle kraja.

Obvodný úrad je miestnym orgánom štátnej správy na úseku všeobecnej vnútornej správy, živnostenského podnikania, civilnej ochrany a krízového riadenia, služobným úradom štátnych zamestnancov vykonávajúcich štátnu službu v obvodnom úrade a zároveň zamestnávateľom zamestnancov vykonávajúcich verejnú službu v obvodnom úrade. Riadi ho a za jeho činnosť zodpovedá prednosta obvodného úradu vymenovaný a odvolaný vládou SR na návrh ministra vnútra SR. Vnútornú organizáciu obvodného úradu určuje ministerstvo. Obvodný úrad môže so súhlasom ministerstva zriadiť na výkon niektorých činností štátnej správy pracovisko obvodného úradu v obciach a určiť jeho územný obvod. Ministerstvám tak bolo zverené riadenie a kontrola výkonu štátnej správy uskutočňovanej obvodnými úradmi, do pôsobnosti ktorých patria príslušné úseky štátnej správy. Rozsah pôsobnosti prechádzajúcich zo zrušených krajských úradov na obvodné úrady a ministerstvá presnejšie stanovili osobitné zákony. Táto právna úprava určuje, na ktoré orgány štátnej správy prechádzajú nadobudnutím účinnosti tohto zákona práva a povinnosti zo štátnozamestnaneckých, pracovnoprávných a majetkovoprávných vzťahov a zároveň rieši prechod správy majetku štátu, pohľadávok a záväzkov, ako aj spôsob ich odovzdania a prevzatia. Obvodný úrad rozhoduje v správnom konaní v prvom stupni o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach FO a PO a odvolacím orgánom je vecne príslušné ministerstvo, ak osobitný zákon nestanoví ako odvolací orgán iný štátny orgán. Tie konania, v ktorých sa rozhoduje o právnych pomeroch FO a PO, začaté krajským

úradom do dňa 30. septembra 2007, dokončí obvodný úrad alebo ministerstvo, na ktoré prešla pôsobnosť podľa osobitného zákona.

4.3.3 Špecializovaná miestna štátna správa

V roku 2003 vláda schválila Analýzu činnosti a financovania okresných a krajských úradov, Návrh koncepcie usporiadania miestnej štátnej správy a Projekt decentralizácie verejnej správy. V dôsledku vykonania navrhovaných zmien v príslušných oblastiach verejnej správy malo dôjsť k vytvoreniu novej štruktúry verejnej správy a k dosiahnutiu cieľov decentralizácie a efektívnosti. Integrovaný systém organizácie miestnej štátnej správy bol kompenzovaný sústavou špecializovaných úradov podriadených jednotlivým ministerstvám. K 1. januáru 2004 došlo k uskutočneniu zámerov viacerými zákonmi, ktoré sa vzťahovali na reformu štátnej správy a NR SR ich akceptovala v novembri 2003. Špeciálnymi zákonmi tak boli upravené činnosti vyčlenené z pôsobnosti krajských a obvodných úradov a v súčasnosti ich plnia nasledovné úrady špecializovanej štátnej správy, v rámci miestnej štátnej správy jednoducho charakterizované ako:

- samostatné organizačné jednotky hierarchicky usporiadanej sústavy štátnej správy,
- rozpočtové organizácie štátu finančnými vzťahmi napojené na rozpočet príslušného ministerstva,
- na čele s prednostom alebo riaditeľom menovaným a odvolaným na návrh príslušného ministerstva,
- v prvom a v druhom stupni oprávnené rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach FO a PO,
- ich vznik, právne postavenie, rozsah právomocí a vzájomné vzťahy pri realizácii úloh upravené príslušnými právnymi predpismi a ich organizácia a činnosť vnútornými organizačnými aktmi kompetentných nadriadených orgánov v rámci danej sústavy orgánov štátnej správy.

1. **Krajské a obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie**, ktoré boli zriadené zákonom NR SR č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. **Ústredným orgánom 8 krajských a 46 obvodných úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie je Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.**

Kompetencie krajských úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie sú orientované hlavne na:

- a) organizačné a administratívne zabezpečenie prác súvisiacich s činnosťou skúšobnej komisie, vyberaním správneho poplatku a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti pre vnútroštátnu cestnú dopravu a medzinárodnú cestnú dopravu,
- b) vykonávanie štátnej správy vo veciach ciest I. triedy,
- c) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy uskutočňovanej obvodnými úradmi dopravy,
- d) vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhodujú obvodné úrady dopravy.

Kompetencie obvodných úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie sú sústredené najmä na:

- a) povolenie jednotlivej výroby a prestavby vozidla s výnimkou nemotorového vozidla, električky a trolejbusu, schvaľovanie technickej spôsobilosti jednotlivo vyrobeného, dovezeného alebo prestavaného vozidla,
- b) rozhodovanie o vyradení vozidla z cestnej premávky a zabezpečenie vykonávania pravidelných kontrol technického stavu vozidiel,
- c) vykonávanie štátnej správy vo veciach ciest II. a III. triedy,
- d) prejednávanie priestupkov na úseku pozemných komunikácií, riadenie a kontrola výkonu štátnej správy uskutočňovanej obcami ako prenesený výkon štátnej správy,
- e) vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec.

2. Krajské a obvodné pozemkové úrady boli zriadené zákonom NR SR č. 518/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov. **Ústredným orgánom 8 krajských pozemkových úradov a 44 obvodných pozemkových úradov je Ministerstvo pôdohospodárstva SR .**

Významné kompetencie krajských pozemkových úradov sú najmä:

- a) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy na úseku pozemkových úprav a na úseku ochrany poľnohospodárskej pôdy uskutočňovanej obvodnými pozemkovými úradmi,

-
- b) vypracúvanie koncepcie pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy v rámci svojej územnej pôsobnosti,
 - c) rozhodovanie vo veciach, v ktorých rozhodol v prvom stupni obvodný pozemkový úrad,
 - d) rozhodovanie o námietkach proti projektom pozemkových úprav,
 - e) vyjadrovanie sa k zámerom a návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy v rámci svojej pôsobnosti.

Kompetencie obvodných pozemkových úradov sú zamerané hlavne na:

- a) rozhodovanie v správnom konaní o ochrane poľnohospodárskej pôdy,
- b) zabezpečovanie vypracovania úvodných podkladov, návrhov projektov pozemkových úprav a vykonanie schváleného projektu pozemkových úprav,
- c) rozhodovanie v správnom konaní o pozemkových úpravách,
- d) vedenie registra združení účastníkov pozemkových úprav, ktoré vznikajú na ustanovujúcich zhromaždeniach účastníkov pozemkových úprav.

3. Krajské a obvodné lesné úrady vznikli na základe zákona NR SR č. 519/2003, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov a o zmene zákona NR SR č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov. **Ústredným orgánom 8 krajských a 39 obvodných lesných úradov je Ministerstvo pôdohospodárstva SR.**

Kompetencie krajských lesných úradov sú určené predovšetkým na:

- a) vykonávanie štátnej správy lesného hospodárstva v rámci svojej územnej pôsobnosti, riadenie obvodných lesných úradov a dozor na výkon ich činnosti,
- b) ukladanie opatrení na ochranu lesa, ak tie presahujú územnú pôsobnosť obvodného lesného úradu,
- c) schvaľovanie projektov starostlivosti o lesný pozemok,
- d) riadenie a kontrola činnosti obvodného lesného úradu na úseku reprodukčného materiálu a jeho zdrojov,
- e) rozhodovanie vo veciach, v ktorých rozhodol v prvom stupni obvodný lesný úrad.

Najdôležitejšie kompetencie obvodných lesných úradov sú:

- a) rozhodovanie o vyhlásení pozemku za lesný pozemok,
- b) rozhodovanie o vyňatí a obmedzení využívania,
- c) riešenie priestupkov a iných správnych deliktov na úseku lesného hospodárstva a ukládanie pokút za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom,
- d) vedenie evidencie zdrojov reprodukčného materiálu vo svojej pôsobnosti.

4. Krajské a obvodné úrady životného prostredia, ktoré vznikli v zmysle zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ústredným orgánom 8 krajských a 46 obvodných úradov životného prostredia + 26 stálych pracovísk je Ministerstvo životného prostredia SR.

Pri kompetenciách krajských úradov životného prostredia sa kladie dôraz obzvlášť na:

- a) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obvodnými úradmi životného prostredia,
- b) vydávanie vyjadrení týkajúcich sa odpadového hospodárstva a pripravovanej zmeny výroby súvisiacej so zmenou nakladania s odpadmi,
- c) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny v kraji,
- d) sprístupňovanie informácií verejnosti a najmenej raz ročne zverejňovanie informácií o kvalite ovzdušia a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní,
- e) v druhom stupni vykonávanie štátnej správy starostlivosti o životné prostredie vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni konajú obvodné úrady životného prostredia, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Kompetencie obvodných úradov životného prostredia sú zamerané mimoriadne na:

- a) vydanie rozhodnutí o umiestnení stavieb veľkých zdrojov a stredných zdrojov, rozhodnutí o povolení stavieb veľkých zdrojov a stredných zdrojov vrátane ich zmien a rozhodnutí na ich užívanie,
- b) prevádzka výskumno-vývojových technologických celkov patriacich do kategórie veľkých zdrojov alebo stredných zdrojov,
- c) každé dva roky vydávanie situačnej správy o zneškodňovaní komunálnych odpadových vôd a čistiarenských kalov v oblasti ich územnej pôsobnosti,
- d) vydávanie súhlasu na zber a spracovanie starých vozidiel.

5. Krajské školské úrady zriadené zákonom NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. **Ústredným orgánom 8 krajských školských úradov je Ministerstvo školstva SR.**

Prioritné kompetencie krajských školských úradov sú:

- a) zriaďovanie základných škôl, ak obec nevie určiť školský obvod, špeciálnych materských, základných, stredných škôl a stredných škôl podľa medzinárodných zmlúv,
- b) spracovanie a poskytovanie informácií v oblasti výchovy a vzdelávania vo svojej pôsobnosti orgánom štátnej správy a verejnosti,
- c) zostavenie rozpočtu finančných prostriedkov pre vlastný úrad,
- d) vydávanie organizačných pokynov pre zriaďovateľov a riaditeľov škôl a školských zariadení vo svojej územnej pôsobnosti,
- e) predkladanie Ministerstvu školstva SR žiadosti na vyradenie školy, školského zariadenia, strediska praktického vyučovania alebo pracoviska praktického vyučovania podľa zákona.

6. Krajské stavebné úrady, ktoré vznikli v zmysle zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. **Ústredným orgánom 8 krajských stavebných úradov je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.**

Veľký význam sa prideluje hlavne týmto kompetenciám krajských stavebných úradov:

- a) riadenie a kontrola výkonu prenesenej štátnej správy vykonávanej obcami ako stavebnými úradmi,
- b) vydávanie stanoviska pri prerokovaní konceptu územného plánu obce a konceptu územného plánu zóny,
- c) podieľanie sa na tvorbe koncepcií v oblasti územného plánovania,
- d) obstarávanie a prerokúvanie územnoplánovacích podkladov,
- e) vykonávanie štátnej stavebnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad.

7. Pamiatkový úrad SR a krajské pamiatkové úrady boli založené v súlade so zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z. a Rozhodnutím Ministerstva kultúry SR. **Ústredným orgánom Pamiatkového úradu SR, 8 krajských pamiatkových úradov + 10 vysunutých pracovísk je Ministerstvo kultúry SR.**

Kompetencie Pamiatkového úradu SR sú orientované hlavne na:

- a) zisťovanie stavu pamiatkového fondu a podmienok jeho ochrany,
- b) plnenie funkcie správcu príslušnej časti štátneho informačného systému,
- c) rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských pamiatkových úradov a preskúmanie ich rozhodnutia mimo odvolacieho konania,
- d) rozhodovanie v prvom stupni v správnom konaní vo veciach zverených mu týmto zákonom na úseku ochrany pamiatkového fondu,
- e) v druhom stupni vykonávanie štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodujú krajské pamiatkové úrady.

Obzvlášť dôležité kompetencie krajských pamiatkových úradov sú:

- a) rozhodovanie v prvom stupni o právach a povinnostiach FO alebo PO na úseku ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk, ak tento zákon neustanovuje inak,
- b) výkon štátneho dohľadu nad stavom, využívaním a zabezpečením ochrany pamiatkového fondu a archeologických nálezísk,
- c) v nevyhnutných prípadoch zabezpečenie dočasnej odbornej úschovy hnutel'ných kultúrnych pamiatok,
- d) obciam poskytovanie metodickéj a odbornej pomoci pri evidovaní miestnych pamätihodností obce.

8. Krajské katastrálne úrady a Správy katastra boli zriadené zákonom NR SR č. 255/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon). **Ústredným orgánom 8 krajských katastrálnych úradov a Správ katastra (75) je Úrad geodézie, kartografie a katastra SR.**

Prioritné kompetencie krajských katastrálnych úradov sú:

- a) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy na úseku katastra,
- b) vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni konajú správy katastra,
- c) zabezpečovanie zostavenia návrhu registra obnovej evidencie pozemkov.

Kompetencie správ katastra sú zamerané hlavne na:

- a) rozhodovanie v katastrálnom konaní,
- b) zapisovanie práv k nehnuteľnostiam,
- c) spravovanie a aktualizácia katastra v súlade s právnym stavom a so skutočným stavom na základe ohlásených zmien a iných zmien,
- d) vydávanie verejných listín, ktoré potvrdzujú práva a povinnosti k nehnuteľnostiam, ako aj iné skutočnosti týkajúce sa nehnuteľností.

- 9. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce sociálnych vecí a rodiny** vznikli v súlade so zákonom NR SR č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. **Ústredným orgánom Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (46) + 84 detašovaných a vysunutých pracovísk je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.**

Hlavné kompetencie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sú:

- a) v oblasti sociálnych vecí vykonávanie štátnej správy na úseku štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci, poradensko-psychologických služieb a sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) v oblasti služieb zamestnanosti evidencia nezamestnaných občanov, evidencia voľných pracovných miest, sprostredkovanie vhodného zamestnania, poskytovanie poradenských služieb, vzdelávanie a príprava pre trh práce, implementácia aktívnych opatrení na trhu práce, zvýšená starostlivosť o pracovné uplatnenie osobitných skupín občanov, príprava a realizácia projektov spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu, prispievanie na zamestnanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, prispievanie na vykonávanie absolventskej praxe,

-
- c) v druhom stupni vykonávanie štátnej správy vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje ÚPSVaR.

Kompetencie Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny sú sústredené predovšetkým na:

- a) evidencia nezamestnaných, sprostredkovanie nezamestnaným vhodné zamestnanie a uplatnenie aktívnej politiky zamestnanosti a zabezpečovanie rekvalifikačných kurzov
- b) poskytovanie príspevkov nezamestnaným i zamestnávateľom, príspevkov na pohreb, štátnych sociálnych dávok, dávok v hmotnej núdzi a dávok v hmotnej núdzi vrátane príplatkov,
- c) vykonávanie štátnej správy v prvom stupni v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti,
- d) vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná a rozhoduje obec pri prenesenom výkone štátnej správy alebo zariadenie sociálnych služieb, ktoré zriadil ako rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu.

10. Úrad verejného zdravotníctva SR a regionálne úrady verejného zdravotníctva zriadené zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ústredným orgánom Úradu verejného zdravotníctva SR a 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva je Ministerstvo zdravotníctva SR.

Dôležité kompetencie Úradu verejného zdravotníctva SR sú najmä:

- a) vydávanie pokynov na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru, ukladanie sankcií a úhrad nákladov,
- b) riadenie, usmerňovanie a kontrola výkonu štátnej správy uskutočňovanej regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva,
- c) vykonávanie štátnej správy v prvom stupni vo veciach, ktoré presahujú rámec územného obvodu regionálneho úradu verejného zdravotníctva,
- d) rozhodovanie v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhoduje regionálny úrad verejného zdravotníctva.

Pri kompetenciách regionálnych úradov verejného zdravotníctva sa kladie dôraz hlavne na:

-
- a) vydávanie povolení v rámci starostlivosti o zdravé životné podmienky a pracovné podmienky v prípadoch ustanovených týmto zákonom,
 - b) vykonávanie štátneho zdravotného dozoru v rámci svojej územnej pôsobnosti, vydávanie pokynov na odstránenie zistených nedostatkov, ukladanie sankcií a úhrad nákladov,
 - c) zriaďovanie komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na tieto činnosti,
 - d) spolupráca s inými štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, nadáciami a zdravotníckymi zariadeniami pri plnení úloh na ochranu zdravia a v týchto veciach podávanie vyjadrení a stanovísk z hľadiska možného vplyvu na zdravie ľudí.

11. Daňové riaditeľstvo SR a daňové úrady boli zriadené podľa zákona č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly. **Ústredným orgánom Daňového riaditeľstva SR + 8 krajských pracovísk daňového riaditeľstva a 102 daňových úradov je Ministerstvo financií SR.**

Pri kompetenciách Daňového riaditeľstva SR sa kladie dôraz na:

- a) určenie vnútornej organizácie daňových úradov,
- b) vypracovanie koncepcie rozvoja daňovej správy vrátane vzdelávania zamestnancov daňových orgánov a obcí,
- c) oznamovanie podozrenia zo spáchania daňových trestných činov orgánom činným v trestnom konaní, priamo alebo prostredníctvom pracovísk daňového riaditeľstva,
- d) rozhodovanie v daňovom konaní o odvolaniach proti rozhodnutiam daňových úradov a obcí a preskúmanie právoplatných rozhodnutí daňových úradov a obcí mimo odvolacieho konania.

Kompetencie daňových úradov sú sústredné predovšetkým na:

- a) vykonávanie správy daní podľa osobitného predpisu,
- b) kontrola vyberania poplatkov a ich vymáhanie podľa osobitného predpisu,
- c) vytváranie, udržiavanie, prevádzkovanie a aktualizácia bázy dát daňového informačného systému a poskytovanie informácií podľa osobitného predpisu,

d) rozhodovanie v daňovom konaní podľa osobitného predpisu, a to aj v prípadoch, keď sa daň vyrubuje na základe kontroly vykonanej dožiadaným daňovým úradom alebo daňovým riaditeľstvom alebo vykonanej spoločne.

4.4 Samospráva

Samospráva je ďalšou súčasťou verejnej správy, ktorá v nej predstavuje výkonné pôsobenie a ovplyvňovanie spoločenského života prostriedkami neštátneho charakteru. Zahŕňa oblasť verejnej správy, ktorá je zákonom zverená subjektom bezprostredne sa dotýkajúcich. V tomto zmysle je súčasťou správy štátu decentralizovanou na subjekty neštátneho charakteru. Podstata samosprávy spočíva v jej relatívnej nezávislosti od štátnej správy, ktorá môže byť rôzna vzhľadom na mocenské ambície štátnej správy a charakter pôsobností samosprávy. Zvyčajne sa v nej rozlišuje tzv. *politický pojem samosprávy* (podstata samosprávy ako formy realizácie verejnej správy občanmi) a tzv. *právny pojem samosprávy* (disponovanie samosprávy príslušným rozsahom verejnej moci). Jej predmetom je správa časti verejných vecí v územnom celku, alebo správa časti verejných vecí spojená s výkonom určitého špecifického, tzv. slobodného povolania. Podľa princípu jej vykonávania ju možno deliť na:

Územnú samosprávu - vykonávaná verejnoprávnymi korporáciami územného typu, zložená spravidla z viacerých úrovní a pozostávajúca z autonómnych územných jednotiek s vlastnými samosprávnymi orgánmi, s vlastným obyvateľstvom, majetkom a peňažnými prostriedkami.

Záujmovú samosprávu - vykonávaná verejnoprávnymi korporáciami záujmového typu, ktorú predstavujú napr. zákonom kreované združenia osôb, zabezpečujúce vo vzťahu k príslušníkom konkrétnych povolání výkon verejnej správy.

Samosprávu tvoria dve úrovne, pričom každá z nich pozostáva z volených predstaviteľov. *Na úrovni kraja* (samospráva vyšších územných celkov) je volené zastupiteľstvo vyšších územných celkov (VÚC) a predsedovia samospráv VÚC. *Na úrovni obce/mesta* (samospráva obce/mesta) je zvolené obecné zastupiteľstvo a starosta/mestské zastupiteľstvo a primátor. Všetci zástupcovia občanov sú volení na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním na obdobie štyroch rokov.

4.1 Územná samospráva

Súčasný stav štruktúry územnej samosprávy ovplyvnili zásadné spoločenské, ekonomické a politické zmeny po roku 1989. Došlo k transformácii charakteru štátu a posilnili sa práva a slobody jednotlivca, pričom sa štát spolu s verejnou správou decentralizovali z politického a finančného hľadiska ako aj z hľadiska kompetencií. Súčasťou týchto procesov bola reforma verejnej správy prebiehajúca v niekoľkých etapách. Zrušením národných výborov a presunom viacerých kompetencií, majetku a verejných financií na obce a mestá došlo v prvej etape k obnove činností územnej samosprávy na úrovni obcí/miest, v dôsledku čoho sa založil tzv. „oddelený“, alebo duálny model verejnej správy, ktorý pretrváva doteraz. Územnú verejnú správu vykonávajú popri sebe inštitucionálne oddelené územné orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy. V rámci druhej etapy reformy verejnej správy bola vytvorená nadobecná úroveň územnej samosprávy - samosprávne kraje.

Vytvorenie vyšších územných celkov a prechod časti kompetencií štátnej správy na samosprávu je výsledkom prebiehajúceho vývoja decentralizácie s cieľom posilnenia právomocí na miestnej a regionálnej úrovni, lepšej aplikácie ľudského a výrobného potenciálu v rámci jednotlivých regiónov SR a tiež kontrola verejnej samosprávy volenými zástupcami občanov. Prijatím zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky prešli niektoré kompetencie krajských a okresných úradov na obce a VÚC v nasledovnom časovom poradí, ktorý je uvedený v jednotlivých tabuľkách.

Tab. 1

[Prechod kompetencií zo štátnej správy na samosprávu od 1. januára 2002]

Na úseku	Štátna správa	Samospráva
matrík	OÚ	obec
vodného hospodárstva	OÚ	obec
ochrany prírody	OÚ	obec
civilnej ochrany obyvateľstva	KÚ	VÚC
dráh	KÚ	VÚC

Zdroj: MARIŠOVÁ, Eleonóra - ILKOVÁ, Zuzana - BELICOVÁ, Jana. 2002. Správne právo hmotné a procesné. Nitra : SPU v Nitre, 2002. ISBN 80-8069-127-4, vlastné spracovanie

Tab. 2

[Prechod kompetencií zo štátnej správy na samosprávu od 1. apríla 2002]

Na úseku	Štátna správa	Samospráva
cestnej dopravy	KÚ	VÚC
sociálnych vecí	OÚ	obec
	KÚ	VÚC
kultúry (zriadovateľské kompetencie)		príspevkové a rozpočtové organizácie

Zdroj: MARIŠOVÁ, Eleonóra - ILKOVÁ, Zuzana - BELICOVÁ, Jana. 2002. Správne právo hmotné a procesné. Nitra : SPU v Nitre, 2002. ISBN 80-8069-127-4, vlastné spracovanie

Tab. 3

[Prechod kompetencií zo štátnej správy na samosprávu od 1. júla 2002]

Na úseku	Štátna správa	Samospráva
zdravotníctva	OÚ	obec
	KÚ	VÚC
školy a telesnej kultúry	OÚ	obec
	KÚ	VÚC

Zdroj: MARIŠOVÁ, Eleonóra - ILKOVÁ, Zuzana - BELICOVÁ, Jana. 2002. Správne právo hmotné a procesné. Nitra : SPU v Nitre, 2002. ISBN 80-8069-127-4, vlastné spracovanie

Tab. 4

[Prechod kompetencií zo štátnej správy na samosprávu od 1. januára 2003]

Na úseku	Štátna správa	Samospráva
územného plánovania a stavebného poriadku	OÚ (stavebný úrad)	obec
	KÚ (vybrané činnosti)	VÚC
pozemných komunikácií		obec (špeciálny stavebný úrad)

Zdroj: MARIŠOVÁ, Eleonóra - ILKOVÁ, Zuzana - BELICOVÁ, Jana. 2002. Správne právo hmotné a procesné. Nitra : SPU v Nitre, 2002. ISBN 80-8069-127-4, vlastné spracovanie

4.4.2 Presun právomocí zo štátnej správy na samosprávu obce

Orgány samosprávy charakteristické ako objekty správneho práva vykonávajúce správne činnosti na území obce, rozhodujúce a uskutočňujúce všetky činnosti, ktoré vyplývajú z obecnej správy, sú navrhované na výkon obecnej samosprávy. Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky získala obec dôležité kompetencie. Obce/mestá zabezpečujú samosprávnú pôsobnosť (originálne kompetencie) a vo svojich samosprávnych kompetenciách môžu vydávať všeobecne záväzné nariadenia a stanoviská. *Medzi tieto originálne kompetencie patria napr.:* miestne komunikácie, hromadná doprava, verejné priestranstvá, čistota a ochrana prírody a ŽP, vodné hospodárstvo, komunálny odpad, územné plánovanie, bývanie, predškolské a školské zariadenia, niektoré priestupky. Vo vybraných, pre štát výhodnejších oblastiach bol zverený obciam/mestám *výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy na úseku:* pozemných komunikácií, vedenia matrík, zriaďovania zariadení sociálnych zariadení, rozhodovanie o poskytovaní opatrovateľskej služby, pôsobnosti stavebného úradu, zriaďovania a zrušovania základných a jazykových škôl, rozvoja telesnej kultúry, zriaďovania profesionálnych divadiel, nemocníc a polikliník I. typu. Tieto úlohy sú vykonávané v mene štátu, ktorý je zodpovedný za ich financovanie, riadenie a kvalitu služieb.

4.4.3 Presun právomocí zo štátnej správy na samosprávu vyšších územných celkov

Tak ako pri obecnej samospráve, tak aj pri samospráve VÚC boli v súlade so zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky prenesené niektoré úlohy štátnej správy a štátom poskytnuté požadované peňažné a materiálne prostriedky na samosprávny kraj. Samosprávny kraj ako neštátny subjekt môže vykonávať aj úlohy štátnej správy pod podmienkou, že tieto úlohy môže štát zveriť do jeho pôsobnosti výlučne len formou zákona a súčasne musí samospráve poskytnúť zo štátneho rozpočtu peňažné prostriedky na ich riadne plnenie v prenesenej pôsobnosti. *Pôvodnými kompetenciami samosprávneho kraja sú:* správa ciest II. a III. triedy, regionálny rozvoj, vlastná investičná činnosť, stredné školy, nemocnice, domovy dôchodcov, detské domovy, krízové strediská, oblasť kultúry. Samosprávnym krajom bol zverený *výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy na úseku:* výstavby a zabezpečovania stavebno-technického vybavenia ciest II. a III. triedy, prerokovania návrhu cestovných poriadkov, obstarávania a schvaľovania územnoplánovacích podkladov,

zriaďovania stredných škôl, učilíšť a školských zariadení, zriaďovania múzeí a knižníc, zriaďovania polikliník a nemocníc s poliklinikou II. typu, hospicov, liečební pre dlhodobých chorých, koordinovania úloh, ktoré súvisia so zabezpečením hospodárskeho a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja.

4.4.4 Samospráva obce

Obec je samostatná verejnoprávna korporácia založená na územnom princípe, súčasťou právnou úpravou považovaná za samostatný územný a správny celok SR združujúci osoby s trvalým pobytom na jej území a zároveň právnická osoba samostatne hospodáriaca s vlastnými príjmami a majetkom. Jej právnou úpravu predstavuje zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov spolu s ústavou. Pri výkone samosprávy je prioritnou úlohou obce starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia ako aj starostlivosť o potreby jej obyvateľov a možno jej ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy. Obec rozhoduje a vykonáva samostatne všetky úkony, ktoré súvisia s jej správou a majetkom, ak osobitný právny predpis takéto úkony nezveruje štátu, alebo inej PO, príp. FO. Spolupracuje s politickými stranami a hnutiami, ktoré vyvíjajú činnosť v obci, ako aj s podnikateľskými PO a FO pôsobiacimi v obci a zároveň má právo združovať sa s inými obcami za účelom dosiahnutia spoločného prospechu.

Do pôsobnosti obce v územnej samospráve patrí najmä:

- riadne hospodárenie s majetkom obce ako aj s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci na dočasné hospodárenie, zostavovanie a schvaľovanie jej rozpočtu a záverečného účtu,
- správa miestnych daní a poplatkov a zabezpečenie verejnoprospešných služieb,
- vytváranie podmienok pre vzdelávanie, kultúru, záujmovú umeleckú činnosť ako aj pre telesnú kultúru a šport,
- obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacej dokumentácie sídelných útvarov a zón,
- zakladanie, rušenie a kontrola svojich rozpočtových a príspevkových organizácií a iných PO podľa osobitných predpisov.

Obecnú samosprávu vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom orgánov obce, hlasovaním obyvateľov obce a prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce.

Orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo tvoriaci súčasť orgánov verejno-politickej moci, pretože odvodzujú svoju legitimitu od obyvateľov obce, ktorí ich volia v komunálnych voľbách.

Starosta obce je predstaviteľom obce a jej najvyšším výkonným orgánom. Pôsobí ako štatutárny orgán v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce a tiež ako správny orgán v administratívno-právných vzťahoch. Zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady a podpisuje ich uznesenia, vykonáva správu obce, zastupuje ju vo vzťahu k štátnym orgánom, k PO a FO a rozhoduje vo všetkých záležitostiach obecnej správy, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Starosta obce môže byť odvolaný, ak petíciou o to požiada aspoň 30% oprávnených voličov, alebo ak hrubo, príp. opakovane zanedbáva jeho povinnosti, porušuje ústavu a ostatné právne predpisy.

Zástupca starostu je volený spomedzi poslancov zastupiteľstva na celé funkčné obdobie. Zastupuje starostu v čase jeho neprítomnosti alebo nespôsobilosti na výkon funkcie a v rámci jeho zastupovania ako člen obecnej rady zvoláva a vedie jej zasadnutia.

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Jeho funkčné obdobie trvá štyri roky. Funkcia poslanca obecného zastupiteľstva je nezlučiteľná s mnohými funkciami. Zasadnutia obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné a ním schválené všeobecné záväzné nariadenia a uznesenia podpisuje starosta obce. Nariadenia sa vyhlasujú vyvesením na úradnej tabuli v obci najmenej na pätnásť dní a nadobúdajú účinnosť pätnástym dňom od vyvesenia, ak v nich nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti. Obecné zastupiteľstvo môže založiť a zrušiť podľa potreby stále a dočasné orgány, obecnú radu a komisiu a súčasne im určiť náplň práce.

Obecná rada je iniciatívny, výkonný a kontrolný orgán obecného zastupiteľstva, ktorý vykonáva úlohy na základe jeho rozhodnutia a súčasne vykonáva funkciu poradného orgánu starostu obce. Jej zasadnutia zvoláva a vedie starosta obce najmenej raz za mesiac. Pozostáva z poslancov obecného zastupiteľstva, ktorých volí zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie a ich počet tvorí najviac tretinu počtu poslancov obecného zastupiteľstva. Obecnú radu a jej členov môžu kedykoľvek odvolať.

Komisia obecného zastupiteľstva ako jeho poradný, iniciatívny a kontrolný orgán, je zložená nielen z poslancov zastupiteľstva, ale aj z ďalších osôb zvolených zastupiteľstvom, ktoré vymedzuje ich zloženie a úlohy. Zastupiteľstvo ich môže zriaďovať ako stále komisie

pôsobiaci počas celého volebného obdobia, alebo dočasne len na vyriešenie konkrétnej úlohy.

Hlavného kontrolóra ako zamestnanca obce vykonávajúceho úlohy vnútornej kontroly v obci, volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo. Bez súhlasu zastupiteľstva nesmie podnikáť alebo robiť inú zárobkovú činnosť s výnimkou vykonávania kontrolnej činnosti pre viaceré obce.

Obecný úrad ako výkonný orgán obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne záležitosti oboch orgánov obce, ako aj orgánov, ktoré sú zriadené zastupiteľstvom. Jeho prácu organizuje starosta obce. Do jeho pôsobnosti patrí napr.: zabezpečovanie písomnej agendy všetkých orgánov obce, odborných podkladov a iných písomností na rokovanie obecného zastupiteľstva a obecnej rady, vypracúvanie písomného vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu.

4.4.5 Samospráva vyšších územných celkov

Samosprávny kraj je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Princíp územnej samosprávy na tejto „nadobecnej“ úrovni sa uplatňuje rovnako ako na úrovni obecného zriadenia. Na území SR pôsobia 8 samosprávnych krajov znázornených na mape SR, ktorých názvy a sídla ustanovuje zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Obr. 3

[Mapa SR z hľadiska rozmiestnenia samosprávnych krajov]

Zdroj: <http://www.sario.sk/?slovensko>

Územný obvod samosprávneho kraja je zhodný s územným obvodom kraja ako administratívneho celku a jeho územie možno zmeniť len zákonom. Ako právnickej osobe samostatne hospodáriacej s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami jej možno ukladať povinnosť a obmedzenia vo veciach územnej samosprávy len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy. Zabezpečuje a zastupuje práva a záujmy svojich obyvateľov a má možnosť vstupovať samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť do spoločenských vzťahov upravených právnymi normami a disponovať viacerými právomocami.

Hlavnú pôsobnosť samosprávneho kraja v územnej samospráve tvorí predovšetkým:

- obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacích podkladov samosprávneho kraja a územných plánov regiónov,
- vykonávanie vlastnej investičnej a podnikateľskej činnosti v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- zriaďovanie, rušenie a kontrola svojich rozpočtových a príspevkových organizácií a iných PO podľa osobitných predpisov,
- spolupráca s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí a podieľanie sa na tvorbe a ochrane ŽP.

Každý samosprávny kraj musí mať ustanovené svoje orgány, čiže predsedu a zastupiteľstvo samosprávneho kraja s prvotnou pôsobnosťou a právomocami a iné orgány zriadené na výkon samosprávy odvodzujúce svoju činnosť od orgánov samosprávneho kraja. Pri ich vytváraní sa uplatňuje princíp priamej demokracie - voľby.

Predseda samosprávneho kraja ako štatutárny orgán v majetkovoprávných vzťahoch a v pracovnoprávných vzťahoch, zastupuje samosprávny kraj navonok a je volený v priamych voľbách obyvateľmi samosprávneho kraja. Rozhoduje vo veciach, v ktorých zákon zveruje samosprávnemu kraju rozhodovanie o právach a povinnostiach PO a FO v oblasti verejnej správy s výnimkou vecí, o ktorých na jeho návrh rozhoduje organizačný útvar úradu. Jeho funkcia je verejná a nezlučiteľná s viacerými funkciami a nevykonáva sa v pracovnom pomere.

Podpredsedu samosprávneho kraja volí a odvoláva na návrh predsedu zastupiteľstvo a súčasne mu vymedzuje právomoci, ktoré nemôže konať v čase neprítomnosti predsedu.

Zastupiteľstvo samosprávneho kraja je zbor zložený z poslancov samosprávneho kraja zvolených v priamych voľbách podľa osobitného zákona. Štvrtročné funkčné obdobie končí zložením sľubu novozvoleného zastupiteľstva. Medzi samosprávne kompetencie zastupiteľstva možno zaradiť kreačnú právomoc vo vzťahu k orgánom zastupiteľstva, normotvornú právomoc, schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu ako aj zásad hospodárenia samosprávneho kraja.

Komisiu ako poradný, iniciatívny a kontrolný orgán bez samostatnej rozhodovacej právomoci zriaďuje zastupiteľstvo na stálo alebo dočasne. Pozostáva z poslancov a iných osôb zvolených zastupiteľstvom. Schádza sa operatívne podľa potreby, spravidla raz za mesiac, pričom ide o neverejné zasadnutia.

Hlavný kontrolór samosprávneho kraja zodpovedný za kontrolu zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami samosprávneho kraja, kontrolu peňažných operácií a vybavovania sťažností, plnenia uznesení zastupiteľstva samosprávneho kraja a dodržiavanie interných predpisov samosprávneho kraja, je zamestnancom samosprávneho kraja, ktorého volí zastupiteľstvo na obdobie šiestich rokov.

Úrad samosprávneho kraja na čele s riaditeľom úradu ako zamestnancom samosprávneho kraja, ktorý riadi úrad a zodpovedá za svoju činnosť predsedovi, zabezpečuje administratívne a organizačné záležitosti predsedu, zastupiteľstva a ním zriadených orgánov. Pozostáva zo zamestnancov samosprávneho kraja, ktorých počet a pracovné funkcie ustanovuje zastupiteľstvo.

4.5 Analýza troch vybraných krajských úradov špecializovanej miestnej štátnej správy v Slovenskej republike

Zákomom č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli zrušené okresné úrady a na úrovni obvodov vznikli nové úrady špecializovanej miestnej štátnej správy. Na základe vlastného uváženia a záujmu sme sa rozhodli pre výber troch krajských úradov ako druhostupňových odvolacích orgánov špecializovanej miestnej štátnej správy so sídlom v Trenčianskom kraji. Všetky tri organizácie pôsobia v jednej spoločnej budove tvoriacej súčasť Trenčianskeho námestia, ktorú možno vidieť na nasledovnom obrázku.

Obr. 4

[Miesto pôsobenia krajských úradov špecializovanej miestnej štátnej správy]

Zdroj: <http://www.tn.kud.gov.sk/>

Tieto úrady sú rozpočtové kapitoly zriadené zriaďovacou listinou príslušného ministerstva SR, ktorý kontroluje výkon a riadenie činností a úloh na oboch stupňoch štátnej správy. Krajské úrady na čele s prednostom zodpovedajú za svoje konanie príslušnému ministerstvu. Realizujú štátnu správu na príslušnom úseku v územnom obvode kraja, riadia a kontrolujú výkon štátnej správy uskutočňovaný orgánmi na nižšom stupni štátnej správy, ktorým sú nadriadené, hospodária s ich majetkom a vybavujú administratívne a iné záležitosti súvisiace s ich pôsobnosťou. Všetky tri organizácie aplikujú pri svojej činnosti predovšetkým zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) spolu s ďalšími zákonmi, ktoré prislúchajú ich činnosti. Na základe zákona č. 211/2002 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), o slobodnom prístupe informácií sú povinné na požiadanie podávať informácie ohľadne ich činnosti. Do kompetencií krajských úradov patrí aj rozhodovací proces, v rámci ktorého riešia odvolania voči rozhodnutiam vydaných orgánmi na nižšom stupni štátnej správy, ktoré sú im podriadené.

Proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak, alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal. Môže napadnúť celé rozhodnutie, alebo len jeho časť a dôvodom môže byť nezákonnosť a nesprávnosť rozhodnutia. Predmetom odvolania môže

byť len rozhodnutie správneho orgánu, ktoré má povahu individuálneho správneho aktu. Odvolanie sa podáva na správnom orgáne, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, ak osobitný zákon neustanovuje inú lehotu. Správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, môže o odvolaní sám rozhodnúť, ale v prípade, že odvolaniu v plnom rozsahu nevyhoví, predloží ho spolu s výsledkami konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo a upovedomí o tom účastníka konania. Krajský úrad preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a v prípade nevyhnutnosti doterajšie konanie doplní a zistené nedostatky odstráni. Krajský úrad je povinný podľa zákona o správnom konaní rozhodnúť vo veci do 30 dní od začiatku konania a v zložitých prípadoch najneskôr do 60 dní, pričom musí o predĺženie lehoty požiadať príslušný nadriadený orgán a zároveň o tom upovedomiť všetkých účastníkov konania.

Odvolací orgán môže odvolateľovi vyhovieť a napadnuté rozhodnutie zmení, prípadne zruší, čím ho vracia späť pôvodnému príslušnému orgánu na nové konanie a rozhodnutie, voči ktorému je možné sa opäť odvolať. V prípade, že odvolateľovi sa nevyhoví, napadnuté rozhodnutie potvrdí. Rozhodnutie vydané krajským úradom ako druhostupňovým odvolacím orgánom štátnej správy je podľa zákona o správnom konaní konečné, nie je možné sa proti nemu odvolať a je preskúmateľné súdom.

V prílohách práce máme priložené jednoduché vzorové rozhodnutia vydané krajským školským úradom v Trenčíne, pričom v prílohe 1 krajský úrad vyhovuje odvolaniu a v prílohe 2 sa odvolanie zamieta. Pôsobnosť jednotlivých organizácií je stručne rozpísaná a zhodnotená pre každý úrad samostatne v nadväzujúcich častiach práce.

4.5.1 Zhodnotenie a analýza vývoja krajského školského úradu za roky 2006 - 2008

Krajský školský úrad v Trenčíne vznikol 1. januára 2004 v zmysle zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Úrad je rozpočtovou organizáciou zriadenou zriaďovacou listinou MŠ SR, zapojenou finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva, ktoré voči nej plní funkciu zriaďovateľa a kontroluje činnosti a úlohy obcí a samosprávnych krajov v oblasti školstva, mládeže a telesnej kultúry. Na jeho čele stojí prednosta vymenúvaný a odvolávaný vládou SR na návrh MŠ SR. Prednosta úradu ako vedúci služobného úradu zodpovedá za dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, efektívne využívanie peňažných prostriedkov a za hospodárenie s majetkom v

správe KŠÚ, ktorého sídlo a územná pôsobnosť je zhodná so sídlom a s územným obvodom samosprávneho kraja.

Poslaním KŠÚ je výkon miestnej štátnej správy v školstve TK a realizácia úloh a povinností voči školám a ŠZ, ktorých je zriaďovateľom (13 špeciálnych ZŠ, 1 ZŠ pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, 4 praktické školy, 2 odborné učilištia, 1 reedukačné centrum, 10 CPPP a P, 6 centier špeciálno-pedagogického poradenstva, 2 bilingválne gymnázia, 1 dopravná akadémia, 1 stredná odborná škola letecko-technická). V roku 2008 nastali zmeny v ich názve a počte oproti predchádzajúcim rokom 2007 a 2006. Oblasť ekonomických, odborných a metodických činností v zmysle uvedeného poslania je veľmi rozsiahla, každá z nich zahŕňa množstvo činností a aktivít, preto si vyžaduje kompletný tím odborníkov. So zníženým počtom zamestnancov musí úrad plniť zákonom stanovené úlohy, ktoré zostali v plnom rozsahu nezmenené, čo sa prejavilo hlavne vo frekvencii jednotlivých aktivít a činností. Napriek tomu, že tento vplyv je stále cítiť, boli všetky úlohy splnené, aj keď za cenu nadčasovej práce, ktorú zamestnanci nemajú zaplatenú. Jedná sa predovšetkým o posúdenie pribúdajúceho množstva projektov, na ktoré majú iné organizácie vyčlenených vlastných projektových manažérov.

Základným účelom zriadenia tejto organizácie je:

- výkon štátnej správy na úseku školstva, mládeže a telesnej kultúry v územnom obvode kraja,
- vymenúvanie predsedov skúšobných komisií pre záverečné, maturitné, absolventské a štátne jazykové skúšky v jeho územnej pôsobnosti,
- poskytovanie informácií v oblasti výchovy a vzdelávania vo svojej pôsobnosti,
- zostavenie rozpočtu financií pre vlastný úrad, plnenie a kontrola úloh v oblasti finančných prostriedkov škôl a školských zariadení,
- vo vzťahu ku školám a školským zariadeniam, ktorých je zriaďovateľom zabezpečenie priestorov, investičnej výstavby škôl a školských zariadení, stravovania detí a žiakov,
- poskytovanie odbornej poradenskej činnosti obciam, samosprávnym krajom, zriaďovateľom cirkevných a súkromných škôl a školských zariadení a riaditeľom škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom,
- vydávanie organizačných pokynov pre zriaďovateľov a riaditeľov škôl a školských zariadení vo svojej územnej pôsobnosti,

-
- spolupráca so zriaďovateľmi vo svojej územnej pôsobnosti, s PO a s občianskymi združeniami zabezpečujúcimi šport a telesnú kultúru vrátane súťaží.

Krajský školský úrad zriaďuje a ruší podľa siete:

- a) základné školy, stredné školy a strediská praktického vyučovania, ak to vyžadujú osobitné podmienky,
- b) materské školy, základné školy a stredné školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- c) praktické školy a odborné učilištia, špeciálne výchovné zariadenia,
- d) školy, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňujú v cudzom jazyku na základe medzinárodnej dohody,
- e) centrá špeciálno-pedagogického a pedagogicko-psychologického poradenstva,
- f) školské zariadenia ako súčasť školy a školský internát.

Po legislatívnej stránke sa KŠÚ riadi predovšetkým zákonom NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Pri vykonávaní jeho činností a úloh ďalej využíva zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), smernicu č. 7/2004-E ktorou sa určuje vzorová náplň činnosti obcí ako školských úradov a samosprávnych krajov zabezpečujúcich prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva na orgány územnej samosprávy a smernicu č. 6/2004-E o určení postupu KŠÚ pri potvrdzovaní obce ako školského úradu a posudzovaní odborného zabezpečenia činností obce a samosprávneho kraja ako školských úradov.

KŠÚ vykonáva štátnu správu

1.) v prvom stupni:

- a) vo veciach rozhodovania o rovnocennosti dokladov o vzdelaní vydaných základnými školami a strednými školami v zahraničí, okrem prípadov uvedených v osobitnom predpise,
- b) vo veciach, v ktorých rozhoduje o obci ako školskom úrade a v prípade, že nepotvrdí obec ako školský úrad, vykonáva činnosti obce ako školského úradu.

2.) v druhom stupni:

- a) vo veciach ohrozovania výchovy a vzdelávania maloletého žiaka alebo zanedbávania starostlivosti o povinnú školskú dochádzku žiaka, v ktorých v prvom stupni rozhodla obec,
- b) vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhoduje: a) riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia, ktorého je zriaďovateľom,
- b) riaditeľ základnej školy,
- ktorej zriaďovateľom je obec, ktorá nie je školským úradom.

V rámci odvolacieho konania boli na KŠÚ riešené odvolania v dvoch veciach ako možno vidieť aj v nasledovnej tabuľke. Najmenší počet odvolaní bol evidovaný v roku 2006, kedy bolo väčšej časti odvolaní vyhovené a napadnuté rozhodnutia boli zmenené, v ojedinelých prípadoch zrušené. Dôvodom vyhovenia týchto odvolaní bol zvýšený plán výkonu. Zamestnanci úradu zaznamenali najväčší počet odvolaní s výsledkom ich zamietnutia alebo potvrdenia napadnutého rozhodnutia v roku 2008. Skutočnosti uvedené v odvolaniach boli krajským školským úradom preskúmané a bolo zistené, že zo strany riaditeľa školy nedošlo k porušeniu predpisov ani postupov, podľa ktorých vylúčenie zo školy alebo neprijatie žiaka na štúdium prebehlo a zákonní zástupcovia neuviedli nové okolnosti, ktoré by už neboli posúdené. Medzi opodstatnené dôvody zamietnutia vysokého počtu odvolaní patrili aj neúspešnosť uchádzača na prijímacom pohovore alebo nesplnenie kritérií prijímacieho konania.

Tab. 5

[Vydané rozhodnutia v odvolacom konaní za roky 2006 - 2008]

Príslušný rok	Rozhodnutia v odvolacom konaní	Vyhovené odvolania	Zamietnuté odvolania	Dôvody nevyhovenia
2006	7 rozhodnutí voči neprijatiu do školy	4	3	Zo strany riaditeľa školy nedošlo k porušeniu predpisov a postupov.
2007	12 rozhodnutí voči neprijatiu do školy	5	7	
2008	16 rozhodnutí voči neprijatiu na štúdium a vylúčenia zo štúdia	4	12	

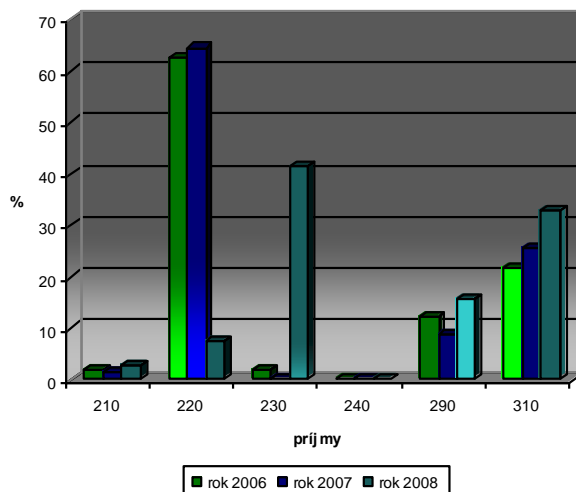
Zdroj: vlastné spracovanie

Všetky tieto rozhodnutia boli spracované na základe zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v

znení neskorších predpisov, ktorý dopĺňal zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Šesťročné pôsobenie organizácie ako orgánu špecializovanej miestnej štátnej správy potvrdilo svoju nevyhnutnú existenciu, bez ktorej by nebolo možné obsiahnuť takú širokú oblasť regionálnej štátnej správy, akou je školstvo. KŠÚ minimálne so súčasným počtom zamestnancov by mal byť naďalej rozhodujúcim článkom špecializovanej miestnej štátnej správy najmä pre zmeny na postoch samosprávnych orgánov a zároveň rozhodujúcim článkom na regionálnej úrovni, ktorý zastupuje záujmy štátu pre oblasť výchovy a vzdelávania ako aj pre financovanie. V rámci kompetencií KŠÚ bol predložený návrh na posilnenie vytvárania siete škôl a ŠZ a otvárania nových študijných a učebných odborov a tiež na posilnenie financovania požiadaviek zriaďovateľov škôl priamo z úrovne KŠÚ.

Pri čerpaní rozpočtu ako dôležitého faktora, ktorý ovplyvňuje celý chod organizácie sa KŠÚ riadi platnými právnymi predpismi. Celkové príjmy tejto rozpočtovej organizácie (210 - príjmy z vlastníctva majetku, 220 - administratívne poplatky a iné poplatky, 230 - kapitálové príjmy, 240 - úroky z vkladov a z účtov finančného hospodárenia, 290 - iné nedaňové príjmy, 310 - tuzemské bežné granty a transfery) za rok 2006 - 2008 sú znázornené v nasledovnom grafe, na ktorom možno vidieť veľké rozdiely predovšetkým v položke 220 čo sú administratívne a iné poplatky, z ktorých má krajský úrad najväčší príjem na rozdiel od položky 240, ktorá predstavuje úroky z vkladov so zanedbateľným percentom zisku. Rovnako neprehliadnuteľná je položka 230 predstavujúca kapitálové príjmy s výraznom vzrastom v roku 2008 oproti predošlým rokom.

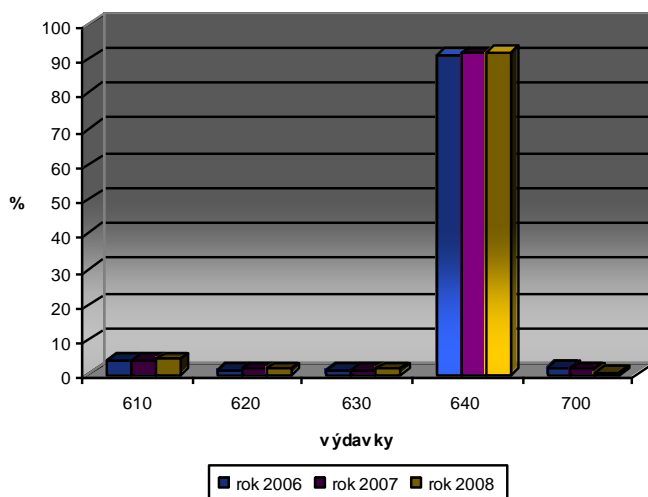

Obr. 5

[Príjmy rozpočtu KŠÚ za roky 2006 - 2008]

Zdroj: Výročné správy KŠÚ, vlastné spracovanie

Pokles v rozpočte úradu a jeho čerpaní v roku 2008 oproti predchádzajúcemu obdobiu bol spôsobený najmä poklesom rozpočtu v položke 610 a 620 v dôsledku zníženého počtu zamestnancov, kým pokles rozpočtu v položke 630 bol dôsledkom presunu financií z uvedenej položky do položky 610 a 620, kde bol nedostatok peňazí na úhradu osobných nákladov schválených a pridelených na rok 2008. Tieto zmeny možno sledovať v ďalšom grafe, v ktorom sú porovnané výdavky (610 - mzdy, platy a služobné príjmy, 620 - poistné a príspevky do poisťovne, 630 - tovary a služby, 640 - bežné transfery, 700 - kapitálové výdavky) z hľadiska ekonomickej klasifikácie za rok 2006 - 2008.

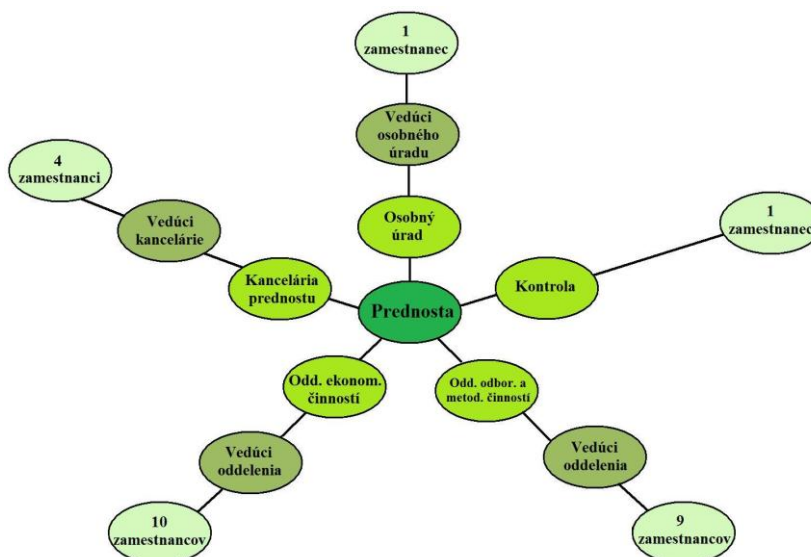

Obr. 6

[Porovnanie výdavkov rozpočtu KŠÚ za roky 2006 - 2008]

Zdroj: Výročné správy KŠÚ, vlastné spracovanie

KŠÚ je organizačne rozčlenený do štyroch oddelení a osobného úradu, pričom na čele každého oddelenia a osobného úradu s výnimkou oddelenia kontroly je zodpovedný vedúci a každému z nich prislúcha určitý počet zamestnancov.

Obr. 7

[Organizačná štruktúra KŠÚ]

Zdroj: vlastné spracovanie

V roku 2007 sa počet zamestnancov úradu oproti predchádzajúcemu roku 2006 znížil a zostal nezmenený. To znamená, že za rok 2008 je zaznamenaných 29 zamestnancov prevažne ženského pohlavia, z ktorých 23 vykonáva prácu v štátnej službe v štyroch platových triedach: 6, 7, 8 a 9 a zvyšných 6 je vo verejnej službe, v ktorej sú rozdelení do platovej triedy: 7, 10, 11 a 12. V rámci odbornej prípravy sa zamestnanci každoročne zúčastňujú odborných školení a seminárov. Kým v roku 2006 ich absolvovali 88, v roku 2007 ich bolo už len 67 a v roku 2008 len o jedno odborné školenie a seminár navyše. Vzhľadom na meniacu sa legislatívu vo všetkých oblastiach činnosti úradu, KŠÚ zabezpečuje prehľbovanie kvalifikácie jeho zamestnancov najmä samoštúdiom a účasťou na seminároch usporiadaných Academiou vzdelávania v Bratislave a inými organizáciami podľa aktuálnej ponuky a potreby. V rámci vzdelanostnej štruktúry má prevažná väčšina zamestnancov ukončené vysokoškolské vzdelanie, časť zamestnancov študuje popri zamestnaní a zvyšná časť má dosiahnuté úplné stredné odborné a stredne odborné vzdelanie. Z dôvodu prejavenej záujmu, úrad neustále presadzuje sociálnu politiku a aktívne zabezpečuje ďalší odborný rast a prehľbovanie kvalifikácie zamestnancov najmä v oblasti posudzovania projektov škôl a ŠZ, ktorých každý rok pribúda.

Z hľadiska hodnotenia a analýzy vývoja tejto rozpočtovej organizácie možno dospieť k záveru, že z roka na rok je samotný chod organizácie vo viacerých oblastiach intenzívnejší a kvalitnejší, k čomu prispieva účasť na vzdelávacích aktivitách, pozitívne akceptovanie KŠÚ regiónmi, ako aj jeho materiálne dobudovanie. Napriek zníženému stavu zamestnancov, nedošlo k ohrozeniu kvality činností úradu, dôkazom čoho sú kvalitné výsledky odbornej práce zamestnancov, ktorým každoročne pribúdajú nové úlohy. Výrazným ukazovateľom je nielen návštevnosť na webovej stránke, ale aj frekvencia poradenskej činnosti. Od svojho vzniku KŠÚ venuje veľkú pozornosť problematike financovania a objasňovaniu práv a povinností. V rokoch 2006 - 2008 zdôrazňoval kvalitu práce a sústredil pozornosť na hodnotenie, posudzovanie a prípravu návrhov na zefektívnenie normatívneho systému financovania regionálneho školstva a tiež lepšiu zber údajov z dôvodu potreby pridelovania finančných prostriedkov zo ŠR od zriaďovateľov. Hoci problémom bola výška samotných noriem jednotlivých druhov škôl a ŠZ, podstatná časť žiadostí bola na základe predložených podkladov MŠ SR akceptovaná a zriaďovateľom bol upravený rozpočet.

4.5.2 Zhodnotenie a analýza vývoja krajského úradu cestnú dopravu a pozemné komunikácie za roky 2006 - 2008

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Trenčíne ako druhostupňový odvolací orgán na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií, bol zriadený v zmysle zákona NR SR č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Je to rozpočtová organizácia štátu zriadená zriaďovacou listinou MDPT SR a finančnými vzťahmi zapojená na štátny rozpočet ministerstva, ktoré voči nej plní funkciu zriaďovateľa. V rámci svojho rozpočtu zabezpečuje výdavky aj na činnosť štyroch obvodných úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, ktoré patria do jeho pôsobnosti. KÚ CDaPK riadi a za jeho činnosť zodpovedá prednosta ako vedúci služobného úradu, ktorého vymenúva a odvoláva vláda SR na návrh MDPT SR. Je služobným úradom štátnych zamestnancov vykonávajúcich štátnu službu v KÚ CDaPK v Trenčíne a OÚ CDaPK v kraji a zároveň zamestnávateľom zamestnancov plniacich verejnú službu v KÚ CDaPK v Trenčíne a OÚ CDaPK v kraji.

Poslaním KÚ CDaPK je výkon štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií v územnom obvode kraja, riadenie, kontrola výkonu štátnej správy uskutočňovaného OÚ CDaPK v kraji, správa majetku vo vlastníctve štátu, ktorý slúži na činnosť KÚ CDaPK v Trenčíne a OÚ CDaPK v kraji a zabezpečenie materiálno - technického vybavenia KÚ CDaPK v Trenčíne a OÚ CDaPK v kraji. OÚ CDaPK sú zriadené zákonom NR SR č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, konajú a rozhodujú v administratívno-právnych veciach samostatne a zabezpečujú výkon štátnej správy na úsekoch štátnej správy v ich pôsobnosti.

Prioritným účelom zriadenia organizácie je:

- výkon štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií v územnom obvode kraja,
- výkon štátneho odborného dozoru na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií v územnom obvode kraja, riadenie, kontrola a koordinovanie výkonu štátnej správy v štyroch OÚ CDaPK pôsobiacich v sídle kraja.

Po legislatívnej stránke KÚ CDaPK **na úseku cestnej dopravy** podľa zákona NR SR č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolupracuje s krajským dopravným inšpektorátom PZ pri koordinácii činností obvodných úradov dopravy pri výkone štátnej správy podľa tohto zákona a vykonáva štátny dozor podľa tohto zákona v rozsahu svojej pôsobnosti. Podľa zákona NR SR č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov organizačne a administratívne zabezpečuje práce súvisiace s činnosťou skúšobnej komisie, na návrh skúšobnej komisie vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre vnútroštátnu cestnú dopravu a medzinárodnú cestnú dopravu, vydáva povolenia na vykonávanie medzinárodnej nepravidelnej autobusovej dopravy, medzinárodnej nákladnej dopravy a medzinárodnej taxislužby. **Na úseku pozemných komunikácií** KÚ CDaPK podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov povoľuje uzávierky, obchádzky a odklony na cestách I. triedy, je špeciálnym stavebným úradom pre cesty I. triedy, vykonáva štátny odborný dozor nad cestami I. triedy a vydáva povolenia na zvláštne užívanie ciest na prepravu nadrozmerných a nadmerných vozidiel a predmetov. Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, povoľuje stavby ciest a zmenu užívania stavby cesty, povoľuje alebo nariaďuje odstránenie stavby cesty, vykonáva štátny stavebný dohľad na cestách a ako dotknutý orgán štátnej správy dáva stanoviská k stavbám v územnom a stavebnom konaní ako aj k územným plánom obcí a vyšších územných celkov, ukladá pokuty PO a FO za porušenie stavebného zákona vo vzťahu k cestám alebo za nedodržanie podmienok rozhodnutí vydaných vo svojej pôsobnosti. Podľa zákona NR SR č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách vykonáva štátny dozor v rozsahu svojej kompetencie, určuje so súhlasom príslušného krajského dopravného inšpektorátu použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na cestách I. triedy a na cestách I. triedy povoľuje zriadenie vyhradených parkovísk, ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

KÚ CDaPK realizuje nasledovné činnosti:

- a) vykonávanie štátnej správy vo veciach ciest I. triedy,
- b) povoľovanie zvláštneho užívania diaľnic a ciest na prepravu nadmerne ťažkých alebo rozmerných predmetov a vozidiel,

- c) vyberanie správneho poplatku,
- d) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy uskutočňovaného OÚ CDaPK,
- e) rozhodovanie o autoremedúre vlastných rozhodnutí,
- f) vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhodujú OÚ CDaPK a preskúvanie ich rozhodnutí mimo odvolacieho konania.

V odvolacom konaní bola KÚ CDaPK každoročne prešetrená väčšia časť odvolaní proti rozhodnutiam vydaných orgánom na nižšom stupni štátnej správy na úseku cestnej dopravy ako na úseku pozemných komunikácií a z tabuľky možno vyvodit', že počet daných odvolaní z roka na rok klesal. Tieto odvolania sa týkali viacerých vecí, ktoré boli krajským úradom preskúmané a podľa toho vyhovené, prípadne zamietnuté. Rok 2006 je charakteristický najvyšším počtom odvolaní najmä na úseku cestnej dopravy, ktorým bolo vyhovené a krajský úrad napadnuté rozhodnutia zrušil z dôvodu procesných chýb, ktorými máme na mysli napr.: nesprávnu aplikáciu právnych predpisov, nedostatočne zistený skutkový stav vecí ako aj nesprávne doručenie rozhodnutia účastníkom konania do vlastných rúk atď. a vrátil späť príslušnému orgánu na nové konanie a rozhodnutie, voči ktorému je možné opätovné odvolanie. Za úspešný rok možno považovať rok 2008, v ktorom bolo podané len jedno odvolanie na krajskom úrade, ktorému sa vyhovel z dôvodu vyššie uvedených procesných chýb.

Tab. 6

[Vydané rozhodnutia v odvolacom konaní za roky 2006 - 2008]

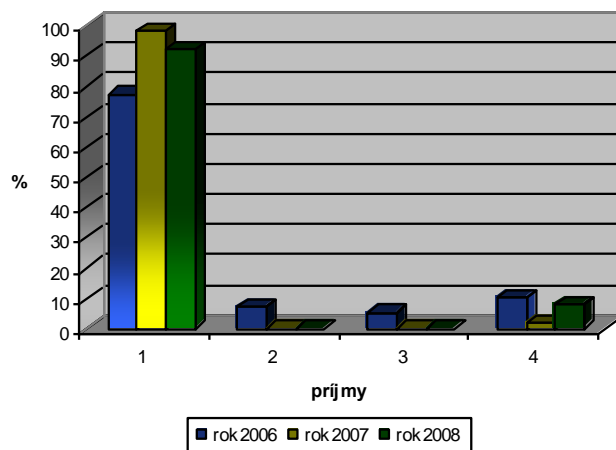
Príslušný rok	Rozhodnutia v odvolacom konaní	Vyhovené odvolania	Zamietnuté odvolania	Dôvody vyhovenia
2006	na úseku cestnej dopravy	15	2	Nesprávna aplikácia právnych predpisov, pochybenie ustanovení v zákone o správnom konaní, nesprávne
	10 rozhodnutí o porušení zákona o cestnej doprave			
	3 rozhodnutia o uložení pokuty podľa zákona o priestupkoch			
	na úseku pozemných komunikácií			
	4 rozhodnutia z dôvodu zlého stavebno-technického stavu ciest I. triedy			
2007	na úseku cestnej dopravy	4	1	

	5 rozhodnutí o porušení zákona o cestnej doprave			vyhodnotenie veci.
2008	na úseku cestnej dopravy	1	0	
	1 rozhodnutie o uložení pokuty podľa zákona o priestupkoch			

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri preskúmaní jednotlivých odvolaní vychádzal úrad nielen zo zákona NR SR č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ale obzvlášť používal pri svojej práci zákon NR SR č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spolupráci so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska rozpočtu KÚ CDaPK spracováva údaje s ním súvisiace v zmysle pokynov MF SR, ktorému odovzdáva štvrtročne účtovné výkazy. Správu o plnení rozpočtu k príslušnému mesiacu predkladá do 6. dňa nasledujúceho mesiaca a za príslušný štvrtrok do 23. dňa nasledujúceho mesiaca. Celkový stav príjmov (1 – príjmy za pokuty a trov konania), 2 – príjmy na účte tuzemské bežné transfery (príjem z úradu práce za absolventskú prax), 3 – príjmy z poistného plnenia za poistnú udalosť, 4 – príjmy na účte odvody nedaňových príjmov z minulých rokov) za rok 2006 - 2008 je znázornený v percentuálnom vyjadrení v grafe, ktorý zobrazuje každoročne najväčší prínos z pokút a trov konania vybraných OÚ CDaPK pôsobiacich v sídle kraja. Zo štatistického ukazovateľa môžeme vidieť nerovnomerné rozdelenie a oblasti nízkeho vplyvu na stav príjmov. K nárastu slabého podielu príjmov na účte tuzemských bežných transferov by mohla dopomôcť väčšia možnosť poskytnutia absolventskej praxe nezamestnaným obyvateľom evidovaných na úradoch práce, prípadne absolventom vysokých škôl.

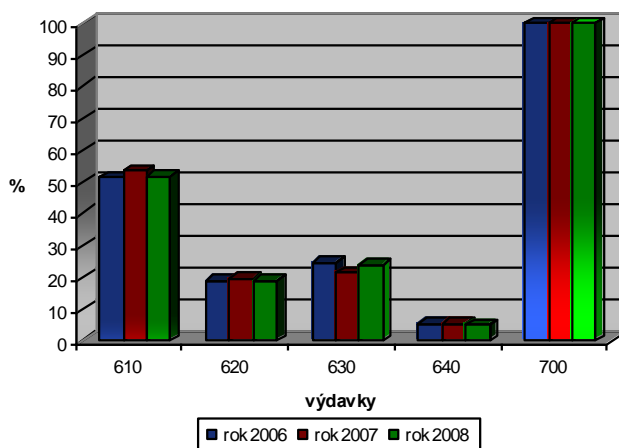

Obr. 8

[Príjmy rozpočtu KÚ CDaPK za roky 2006 - 2008]

Zdroj: Výročné správy KÚ CDaPK, vlastné spracovanie

Ďalší graf vyjadruje výdavky (610 - mzdy, platy a služobné príjmy, 620 - poisťovne, 630 - tovary a služby, 640 - bežné transfery, 700 - kapitálové výdavky) v percentách za roky 2006 - 2008, ktoré boli najviac čerpané na mzdy zamestnancov, ale najmä na kapitálové výdavky. V rámci regulácie výdavkového rozpočtu a kapitálových výdavkoch, ktoré tvoria jeho prioritnú časť, by bolo vhodné dobrým manažérsko-ekonomickým myslením obmedziť podiel týchto výdavkov

Obr. 9

[Porovnanie výdavkov rozpočtu KÚ CDaPK za roky 2006 - 2008]

Zdroj: Výročné správy KÚ CDaPK, vlastné spracovanie

Organizačnú štruktúru KÚ CDaPK znázornená v nasledovnom obrázku v roku 2006 a 2007 tvorilo 43 zamestnancov, z toho 40 zamestnancov v štátnej službe a 3 zamestnanci vo výkone prác vo verejnom záujme. Za rok 2008 bolo zapísaných 41 zamestnancov, z toho 38 zamestnancov v štátnej službe a 3 zamestnanci vo výkone prác vo verejnom záujme. Podľa funkčného a platového zaradenia boli zamestnanci v štátnej službe rozdelení do troch platových tried: 1, 2 a 5, kým vo výkone prác vo verejnom záujme len do dvoch platových tried: 1 a 2. V rámci vzdelanostnej štruktúry po všetky tri roky prevládajú zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa a s vysokoškolským vzdelaním I. stupňa a v roku 2008 je zaznamenaný jeden zamestnanec s vysokoškolským vzdelaním III. stupňa. Každoročne KÚ CDaPK pre zamestnancov KÚ CDaPK v Trenčíne a OÚ CDaPK v sídle kraja zabezpečuje rôzne vzdelávacie školenia, ktoré im majú pomôcť a zároveň prispieť k zlepšeniu ich vedomostí a k posilneniu skúsenosti pri každodennej práci.

Obr. 10
[Organizačná štruktúra KÚ CDaPK]

Zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska hodnotenia a analýzy vývoja tejto rozpočtovej organizácie, KÚ CDaPK zabezpečuje úlohy a činnosti vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov na jednotlivých úsekoch a jeho hlavné úlohy a ciele sú koncipované jeho zriaďovateľom. Úrad prekonal obdobie vzniku a budovania úradov a zaujal svoje miesto v štruktúre orgánov miestnej štátnej správy. Bolo to veľmi dôležité, pretože v roku 2005 s nadobudnutím účinnosti dvoch nových právnych predpisov - zákonom NR SR č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných

komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení zákonov, bol pripravený na ich zavedenie do praxe. KÚ CDaPK napriek narastajúcemu množstvu podaní, nenarušil svoj priebeh a vybavoval agendu v lehote stanovenej zákonom, o čom svedčí jeho stabilita. Je však nutné zdôrazniť, že v roku 2008 oproti roku 2007 došlo k miernemu poklesu výkonu štátnej správy o 2,4 %, ktoré sa týkali práve tejto agendy. V roku 2006 došlo k zvýšeniu kvality informačných a komunikačných prostriedkov za účelom zvýšenej bezpečnosti prevádzky počítačovej siete. V priebehu II. polroka 2006 bolo nevyhnutné inovovať switchové zariadenia na KÚ CDaPK a na dvoch OÚ CDaPK v kraji a vybaviť jednotlivé úrady záložnými zdrojmi, aby sa predišlo poškodeniu hardwaru, príp. strate dôležitých údajov. V priebehu roku 2007 sa zaviedli switchové zariadenia na ďalších dvoch OÚ CDaPK v kraji a v roku 2008 pokračovala inovácia výpočtovej techniky na jednotlivých úradoch v pôsobnosti KÚ CDaPK.

4.5.3 Zhodnotenie a analýza vývoja krajského úradu životného prostredia za roky 2006 - 2008

Krajský úrad životného prostredia so sídlom v Trenčíne bol zriadený zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní a šírení informácií o životnom prostredí a štatútom ministra životného prostredia SR z 29. júna 2005, číslom 20/2005-1.9. s účinnosťou od 1. júla 2005. Je rozpočtovou organizáciou zapojenou finančnými vzťahmi na rozpočet MŽP SR, ktoré voči nemu plní funkciu zriaďovateľa. V rámci KÚ ŽP pôsobia štyri obvodné úrady životného prostredia a mimo ich sídla bolo zriadených päť stálych pracovísk obvodných úradov životného prostredia. Do jeho pôsobnosti patria štatutárne, riadiace a kontrolné záležitosti, ktoré súvisia s personálnym, finančným a materiálnym zabezpečením činnosti OÚ ŽP. Úrad ako orgán špecializovanej miestnej štátnej správy zabezpečuje v územnom obvode kraja plnenie úloh starostlivosti o ŽP ako aj úlohy s tým súvisiace.

Hlavným poslaním KÚ ŽP je výkon miestnej štátnej správy starostlivosti o ŽP hlavne na úseku vodného hospodárstva, ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme, odpadového hospodárstva a na úseku ochrany prírody a krajiny. Riadi a kontroluje výkon štátnej správy starostlivosti o ŽP v štyroch OÚ ŽP, ktoré vo svojom územnom obvode

zabezpečujú výkon miestnej štátnej správy starostlivosti o ŽP prostredníctvom odboru starostlivosti o ŽP a odboru ochrany prírody a krajiny.

Hlavným účelom zriadenia organizácie je:

- výkon štátnej správy starostlivosti o ŽP podľa osobitných predpisov, pričom jeho realizácia sa zameriava predovšetkým na nápravu a odstraňovanie škôd spôsobených v minulosti, ktoré vychádzali z politických a ekonomických zmien,
- vybavovanie sťažností a petícií PO a FO v rozsahu svojej pôsobnosti,
- vydávanie všeobecne záväzných vyhlášok,
- dohliadanie na dodržiavanie zákonnosti v jednotlivých oblastiach ŽP,
- ukladanie pokút a opatrení na nápravu za porušenie právnych povinností uložených všeobecne záväznými právnymi predpismi zistených kontrolnou činnosťou,
- riadenie a kontrola výkonu štátnej správy starostlivosti o ŽP uskutočňovanej OÚ ŽP,
- výkon štátnej správy starostlivosti o ŽP vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni konajú OÚ ŽP, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Z hľadiska legislatívy sa KÚ ŽP riadi predovšetkým týmito zákonmi s dôrazom na ochranu a starostlivosť o ŽP: zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách, ktorý vytvára podmienky na všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov, upravuje práva a povinnosti FO a PO k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia pri ich ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, zákonom č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorý upravuje práva a povinnosti FO a PO pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a pri obmedzovaní príčin a zmierňovaní následkov znečisťovania ovzdušia, pôsobnosť orgánov štátnej správy ochrany ovzdušia a obcí a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany ovzdušia, zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti FO a PO pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorý upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti PO a FO pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať

podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov.

KÚŽP vykonáva štátnu správu na úseku

1.) *vodného hospodárstva:*

- a) vydávanie stavebných povolení na uskutočnenie vodných stavieb,
- b) vydávanie rozhodnutí, ktorými sa vyhlasujú ochranné pásma vodárenských zdrojov,
- c) vyjadrenia ku všetkej investičnej činnosti,
- d) vykonávanie štátneho vodoochranného dozoru v rámci svojej pôsobnosti a rozhodovanie o opatreniach na nápravu a o obmedzeniach alebo zákazoch výroby alebo činnosti.

2.) *ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme:*

- a) vydávanie rozhodnutí o poplatku za znečisťovanie ovzdušia pre veľký a stredný zdroj znečistenia ovzdušia,
- b) vydávanie povolení na vypúšťanie znečisťujúcich látok,
- c) zriaďovanie smogových regulačných systémov a určenie režimu ich prevádzkovania,
- d) vypracovanie, vydanie, uverejnenie programu a integrovaného programu a uskutočňovanie verejného prerokovania ich návrhov a následne sledovanie, zabezpečovanie a vyhodnoteniach realizácie a v prípade potreby ich aktualizácia.

3.) *odpadového hospodárstva:*

- a) vydávanie súhlasu na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu,
- b) vydávanie rozhodnutí pre akékoľvek nakladanie s odpadmi,
- c) rozhodovanie v prípade pochybností, či vec je, alebo nie je odpadom,
- d) vydanie súhlasu na prepravu nebezpečného odpadu cez územie obvodu,
- e) na požiadanie poskytovanie informácií o existencii a umiestnení zariadení vhodných na zhodnotenie a zneškodnenie odpadov na území kraja.

4.) *ochrany prírody a krajiny:*

- a) vydávanie revitalizačných opatrení pri porušení biotopu,
- b) vyhlasovanie, zmena a zrušenie ochrany chráneného areálu,
- c) riadenie a kontrola výkonu štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny v kraji,
- d) zriaďovanie a riadenie odborných organizácií zameraných najmä na starostlivosť o vybrané chránené areály, prírodné rezervácie a prírodné pamiatky vrátane ich revízií.

V rámci odvolacieho konania bol KÚ ŽP zaregistrovaný a na každom úseku preverený vysoký počet odvolaní s rôznymi výsledkami. Na úseku vodného hospodárstva možno vidieť, že každý rok bolo odvolaniam poväčšine vyhovené a tým boli napadnuté rozhodnutia orgánu v prvom stupni konania zrušené. Na úseku ochrany ovzdušia bolo v roku 2006 rovnakému počtu odvolaní vyhovené a rovnaký počet bol zamietnutý, kým v roku 2007 bolo vyhovené len dvom odvolaniam. Na úseku odpadového hospodárstva je každým sledovaným rokom väčšia časť odvolaní zamietnutá, kým na úseku ochrany prírody a krajiny bolo s výnimkou roka 2008 všetkým odvolaniam vyhovené a napadnuté rozhodnutia OÚ ŽP boli zrušené a vrátené na nové konanie a rozhodnutie. Na tieto novo vydané rozhodnutia bolo možné sa na novo odvolať. Vo väčšine zamietnutých odvolaní je dôvodom nesprávna interpretácia a aplikácia právnych predpisov, neoboznámenie všetkých účastníkov konania so začiatkom konania ako aj porušenie zákona, či rôzne chápanie interpretácie zákona. V každom prípade si myslíme, že v žiadnom rozhodnutí nespravil príslušný orgán v prvom stupni konania vedome chybu, a preto možno pokladať tieto opakované omyly za zlyhanie ľudského faktora.

Tab. 7

[Vydané rozhodnutia v odvolacom konaní za roky 2006 - 2008]

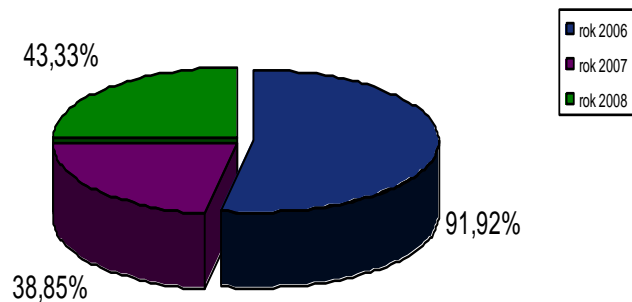
Príslušný rok	Rozhodnutia v odvolacom konaní	Vyhovené odvolania	Zamietnuté odvolania	Dôvody vyhovenia	
2006	5 na úseku vodného hospodárstva rozhodnutie o vyhlásení ochranného pásma vodárenského zdroja	5	0	Nesprávna interpretácia a aplikácia predpisov, nedostatočne zistený skutkový stav veci, neoboznámenie všetkých účastníkov konania so začiatkom konania.	
	4 na úseku ochrany ovzdušia rozhodnutie o určení ročného poplatku za znečisťovanie ovzdušia	2	2		
	15 na úseku odpadového hospodárstva rozhodnutie o uložení sankcie za nepovolené ukladanie stavebného odpadu	5	10		
	8 na úseku ochrany prírody a krajiny rozhodnutie vo veci uloženia pokuty	0	8		
	2007	6 na úseku vodného hospodárstva rozhodnutie o uložení pokuty za spáchaný priestupok na úseku vodného hospodárstva	5		1
		2 na úseku ochrany ovzdušia	2		0

	rozhodnutie o uložení pokuty		
	3 na úseku odpadového hospodárstva		
	rozhodnutie o uložení sankcie za nepovolené ukladanie odpadu	0	3
	5 na úseku ochrany prírody a krajiny		
	rozhodnutie o uložení pokuty	0	5
2008	7 na úseku vodného hospodárstva		
	rozhodnutie o uložení pokuty PO za spáchaný správny delikt na úseku vodného hospodárstva	6	1
	2 na úseku odpadového hospodárstva		
	rozhodnutie o uložení opatrení na nápravu	0	2
	6 na úseku ochrany prírody a krajiny	2	4

Zdroj: vlastné spracovanie

Všetky rozhodnutia boli preskúmané zákonom prislúchajúcim každej zložke (úseku) KÚ ŽP, t. j. zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách, zákonom č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia, zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny za doplnení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Rozpočet KÚ ŽP je stanovený každoročne MŽP SR. Skutočné plnenie príjmov je znázornené v percentuálnom vyjadrení za každý rok v koláčovom grafe. V roku 2006 ho tvorili príjmy z dobropisov a trovy konania, v roku 2007 pozostával z príjmov z dobropisov, trov konania, náhrad z poistného plnenia a kapitálových príjmov a rok 2008 mal skutočné plnenie príjmov takmer o dva a pol násobne vyššie ako v roku 2007 vďaka príjmom z trov konania, vyúčtovaniu poistného, kapitálovým príjmom a transferom zo štátneho účelového fondu.

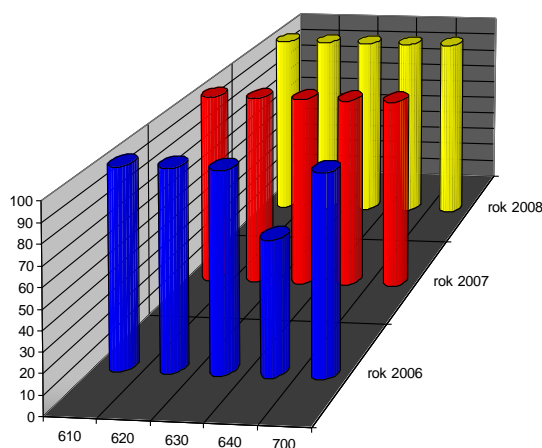

Obr. 11

[Príjmy rozpočtu KÚ ŽP za roky 2006 - 2008]

Zdroj: Výročné správy KÚ ŽP, vlastné spracovanie

V poslednom grafe za roky 2006 – 2008 sú znázornené výdavky krajského úradu, ktoré boli čerpané obzvlášť na tieto položky rozpočtovej klasifikácie (610 - mzdy, platy a služobné príjmy, 620 - poisťné a príspevky do poisťovne, 630 - tovary a služby, 640 - bežné transfery, 700 - kapitálové výdavky). Položky tejto klasifikácie sú rovnomerné rozložené počas celého obdobia troch rokov s výnimkou položky 640 predstavujúcou bežné transfery, v ktorej možno vidieť pokles v roku 2006 v porovnaní so zvyšnými rokmi.

Obr. 12

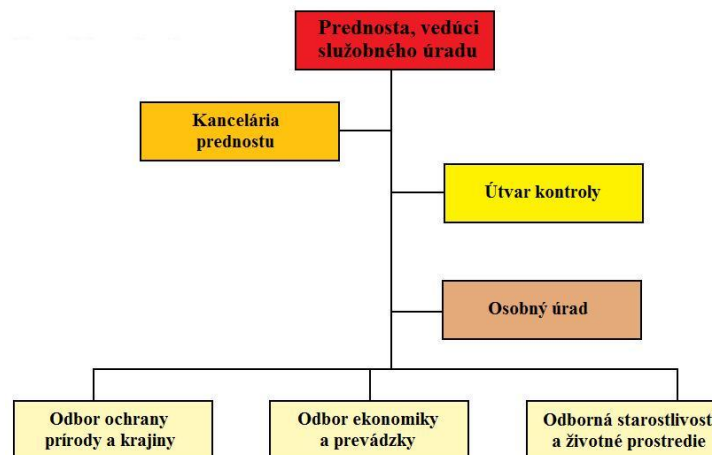
[Porovnanie výdavkov rozpočtu KÚ ŽP za roky 2006 - 2008]

Zdroj: Výročné správy KÚ ŽP, vlastné spracovanie

Organizácia sa zameriava na hospodárne a efektívne vynakladanie peňažných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Rozpočet na rok 2008 sa v prvom polroku využil len na

chod úradu a v malej miere na obnovu a modernizáciu používaného kancelárskeho zariadenia, kancelárskej a výpočtovej techniky. Z dôvodu narastajúcich cien za energiu, tovary a služby a tiež nepredpokladaných výdavkov, neboli splnené činnosti úradu tak, ako mali byť.

KÚ ŽP sa v zmysle organizačného poriadku **vnútorne člení na tieto organizačné útvary:**

Obr. 13

[Organizačná štruktúra KÚ ŽP]

Zdroj: vlastné spracovanie

Osobný úrad zabezpečuje plnenie úloh, ktoré služobnému úradu vyplývajú zo štátnozamestnaneckých vzťahov a z pracovnoprávných vzťahov. Po finančnej a materiálnej stránke zabezpečuje chod celého úradu odbor ekonomiky a prevádzky, kým odbor starostlivosti o ŽP a odbor ochrany prírody a krajiny zabezpečujú v zmysle organizačného poriadku výkon miestnej štátnej správy starostlivosti o ŽP. V zmysle schváleného rozpočtu bol pre KÚ ŽP v roku 2006 stanovený počet zamestnancov 116 z toho 102 v štátnej službe a 14 vo verejnej službe, v roku 2007 a 2008 v počte 116 bez členenia na štátnych zamestnancov a zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme. V každom roku prevládal počet zamestnancov v štátnej službe s výraznou prevahou ženského pohlavia. Zamestnanci v štátnej službe obsadili tri platové triedy 4, 7 a 9, kým pracovníci vo verejnej službe boli rozdelení do piatich platových tried 4, 7, 8, 10 a 11. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry zamestnancov prevládal v roku 2006 a 2007 počet

zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa a s úplným stredným vzdelaním a v roku 2008 mali prevahu zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa a s vysokoškolským vzdelaním I. stupňa, pričom je zaznamenaný aj nízky počet zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním III. stupňa. Za účelom zlepšovania a kvalitného výkonu štátnej správy starostlivosti o ŽP, KÚ ŽP zabezpečuje v priebehu roka v rámci jeho finančných možností účasť zamestnancov na školeniach a seminároch v oblasti ŽP. Významným prostriedkom k dosiahnutiu tohto cieľa je výkon vnútornej a vonkajšej kontroly výkonu štátnej správy starostlivosti o ŽP.

Z hľadiska hodnotenia a analýzy vývoja tejto rozpočtovej organizácie je možné konštatovať, že v priebehu roka 2006, 2007 aj 2008 KÚ ŽP venoval pozornosť hlavne povinnostiam, ktoré mu vyplývali zo zákona. Vo svojej činnosti sa zameriaval na plnenie úloh vyplývajúcich z Plánu hlavných a legislatívnych úloh na stanovený rok, ako aj zo schváleného Plánu kontrolnej činnosti na stanovený rok. To znamená, že úrad vykonával štátnu správu najmä vo veci vydávania rozhodnutí, vybavovania povolení, súhlasov a žiadostí FO a PO ako aj ukladania pokút a nápravných opatrení.

Úrady ŽP pri výkone štátnej správy spolupracovali najmä s osobitnými odbornými organizáciami rezortu MŽP a to hlavne so SAŽP, SIŽP a so ŠOP SR. Tieto organizácie v súčasnosti disponujú kvalitnou informačnou databázou a vybavením nevyhnutným ku kvalitnému výkonu štátnej správy. V roku 2006 podpísal úrad s organizáciami ochrany prírody a krajiny dohodu z dôvodu lepšej doterajšej spolupráce. Pre realizáciu tejto oblasti špecializovanej miestnej štátnej správy je potrebné neustále získavať širokú verejnosť, partnerov z oblasti podnikateľských subjektov, neštátnych ziskových organizácií, vedy a výskumu a ďalších zložiek. KÚ ŽP v maximálnej možnej miere a v rámci finančných možností zapojoval verejnosť do rozhodovacích procesov v rámci plnenia základnej zásady ochrany ŽP.

5 Návrh na využitie poznatkov

Cieľom diplomovej práce bolo globálne charakterizovať úrady regionálnej úrovne špecializovanej miestnej štátnej správy v Slovenskej republike ako súčasť celoštátneho systému štátnej správy so zameraním a bližším, podrobným popisom kompetencií, štruktúry, spôsobu financovania a analýzy rozhodnutí ako výsledkov konania a činnosti krajského školského úradu, krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a krajského úradu životného prostredia. Výsledky práce je možné uplatniť v niekoľkých oblastiach nasledovne:

1. Nezamestnaní absolventi vysokých škôl, ale aj pracujúci, ktorí sa zaujímajú o novú pracovnú pozíciu, môžu využiť analýzu štruktúry, alebo spôsob financovania úradov regionálnej úrovne špecializovanej miestnej štátnej správy ako jeden z faktorov pri riešení otázky zamestnania.
2. Súhrn poznatkov spracovaných v diplomovej práci môže slúžiť ako materiál podporujúci výučbu a rozvoj vzdelávania nielen na vysokých školách, ale i samotných úradoch s poukázaním na silné, prípadne slabé stránky s možným riešením danej problematiky.
3. Na základe trojročného globálne sledovaného obdobia možno vyvodiť pozitíva, prípadne negatíva vnútornej organizácie jednotlivých úradov a zároveň prispieť k zlepšeniu ich momentálnej situácie a tiež k udržaniu flexibility vzhľadom na konanie a požiadavky súčasnej občianskej spoločnosti.
4. S dôrazom na nesprávne kroky a časté chyby zamestnancov v rámci rozhodovacieho procesu možno hľadať spôsoby odstránenia tohto negatívneho javu prostredníctvom samovzdelávania, odborných školení v oblasti legislatívy a správneho použitia právnych predpisov nielen v teoretickom, ale i v praktickom poňatí a zároveň v rámci vzdelávania využiť účasť na rôznych počítačových kurzoch s cieľom správneho a včasného poskytovania informácií občanom nielen prostredníctvom osobného kontaktu.
5. Riešiť otázku financovania a rozpočtovania s čo najefektívnejším využitím finančných prostriedkov na vhodný účel pre samotný chod organizácií a ich zamestnancov, ale i pre spoločnosť využívajúcu ich služby. Okrem spomínaného je dôležité nájsť spôsob získania financií a zvýšenia príjmov ich rozpočtu.

6 Záver

Z výsledkov diplomovej práce možno zhrnúť, že od roku 1990 Slovenská republika ako malá krajina v srdci Európy s konkrétne stanovenou štruktúrou verejnej správy, ktorá vychádza z princípu subsidiarity, prechádzala a neustále prechádza viacerými politickými a spoločenskými, nejdennokrát náročnými zmenami. Dôkazom týchto zásadných zmien je aj nemalý počet odlišných interpretácií známych i menej známych autorov ohľadne verejnej správy a jej reforiem, štátnej správy i samosprávy. Podstatou činnosti verejnej správy je schopnosť neustále udržiavať poriadok v spoločnosti a dohliadať na vykonávanie úloh a povinností daných legislatívou. Jednou z požiadaviek štátu pre vstup do Európskej únie, ktorá obsahovala nové územné a správne usporiadanie, reorganizáciu miestnej štátnej správy, prechod časti kompetencií zo štátnej správy na územnú samosprávu a modernizáciu verejnej správy, bola koncepcia decentralizácie.

Na základe štúdiom zistených vedomostí z dostupných literatúr, náležitých zákonov, poznatkov a informácií získaných z internetových stránok, predovšetkým na základe početných osobných stretnutí s kompetentnými osobami na príslušných krajských úradoch špecializovanej miestnej štátnej správy v Trenčíne, ktorí nám vyšli v ústrety a podelili sa s nami o ich dlhoročné skúsenosti z praxe možno konštatovať, že po prečítaní tejto práce nadobudne každý väčší prehľad o spoločnosti, ktorej je neoddeliteľnou súčasťou.

Podľa nášho názoru činnosť verejnej správy a jej jednotlivých zložiek by bola neefektívna bez neustáleho zvyšovania odborných znalostí a aplikácie aktuálnych právnych predpisov a legislatívy, získavania cenných podkladov, vyhodnocovania jednotlivých výsledkov na základe vplyvujúcich faktorov, analýzy ich situácie podľa určitých kritérií a najmä uplatnenia schválených dokumentov a materiálov v praxi.

Úpravy, zmeny a novelizácie zákonov a právnych predpisov boli podnetom k rozdeleniu základných zložiek verejnej správy – štátnej správy a samosprávy. Kým samosprávu zastupuje územná a záujmová úroveň, štátna správa pozostáva z ústrednej a miestnej úrovne. V tomto slova zmysle je štátna správa jadrom verejnej správy odvodená z jej samej podstaty, postavenia a poslania štátu ako aj zo spôsobu realizácie štátnej moci. Špeciálnymi zákonmi boli vyčlenené činnosti z pôsobnosti krajských a obvodných úradov a v súčasnosti ich plnia úrady špecializovanej štátnej správy, ktoré boli kľúčovým cieľom našej práce. Vybrané krajské úrady špecializovanej miestnej štátnej správy ako samostatné organizačné jednotky na čele s prednostom alebo riaditeľom plnia výkon štátnej správy nielen v prvom, ale aj v druhom stupni a sú oprávnené rozhodovať o právach, právom

chránených záujmoch a povinnostiach FO a PO. Podliehajú zmenám právnych predpisov a za svoju činnosť zodpovedajú príslušnému ministerstvu, ktoré voči nim plní funkciu zriaďovateľa.

Na základe analýzy komparácie rozhodnutí v odvolacom konaní môžeme dospieť k záveru, že pri vysokom počte daných evidovaných odvolaní by bolo dobré zvýšiť počet zamestnancov či už na plný, alebo polovičný úväzok, pretože podľa našich výsledkov bolo častým dôvodom zrušenia napadnutých rozhodnutí práve zlyhanie ľudského faktora. Poskytovaním pravidelných odborných seminárov a školení by sa dospelo k získaniu obširnejších znalostí právnych predpisov týkajúcich sa danej problematiky, k lepšej kvalite a efektívnosti rozhodovacieho procesu a tiež k zníženiu množstva preskúmaných odvolaní proti rozhodnutiam vydaných orgánmi v prvom stupni štátnej správy. Avšak na základe viacerých konzultácií s pracovníkmi krajských úradov je nevyhnutné zdôrazniť, že v rámci personálneho obsadenia sa zmeny v najbližšej dobe nechystajú z dôvodu naplneného stavu pracovných miest a v súčasnej dobe to nie je ani možné, nakoľko prijatie ďalšej pracovnej sily by viedlo k finančnému zaťaženiu rozpočtu príslušného rezortu a tým aj k štátnemu rozpočtu. Z tohto hľadiska by bolo vhodné vykonať analýzu pozitívnych a negatívnych dopadov na štátny rozpočet s ohľadom na úroveň spokojnosti občanov s poskytovanými službami správy verejnej. Taktiež možno zdieľať názor, že je potrebné zvážiť spôsob využitia prijatých finančných prostriedkov mimo rozpočtu na modernizáciu a zefektívnenie chodu jednotlivých úradov v prospech občanov, ktorým je poskytovaná široká škála služieb.

Predstava o tom, že poznatky z tejto práce budú v budúcnosti niekomu nápomocné či už v teoretickom alebo praktickom poňatí ma presvedčí o tom, že táto práca mala význam a priniesla osoh nielen mne, ale aj iným ľuďom.

7 Použitá literatúra

- 1) BELAJOVÁ, Anna - BALÁŽOVÁ, Eva. 2004. *Ekonomika a manažment územnej samosprávy*. 1. vyd. Nitra : SPU, 2004. 183 s. ISBN 80-8069-458-3.
- 2) BENČO, Jozef – POLÁK, Juraj. 2000. *Verejná správa*. Nitra : UKF, 2000. 78 s. ISBN 80-8050-321-4.
- 3) BERČÍK, Peter – KRÁLIK, Jozef. 2007. *Základy verejnej správy I*. Bratislava : Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2007. 190 s. ISBN 978-80-8054-400-3.
- 4) GAŠPAR, Michal. 1993. *Moderná verejná správa*. Bratislava : Procom spol. s. r. o., 1993. 127 s. ISBN 80-85717-01-8.
- 5) GÉCIOVÁ, Monika. 2002. *Základy a teória verejnej správy*. Košice : UPJŠ, 2002. 135 s. ISBN 80-7097-492-3.
- 6) GOGOVÁ, Mária – BUDJAČ, Milan. 2006. *Základy správneho práva*. 1. vyd. Trenčín : TnUAD, 2006. 181 s. ISBN 80-8075-162-5.
- 7) GRELL, Michal. 2004. *Informačné systémy verejnej správy*. 1. vyd. Bratislava : Ekonóm, 2004. 165 s. ISBN 80-225-1910-3.
- 8) HAMALOVÁ, Marta – ŽÁRSKA, Elena. 2002. *Vybrané kapitoly z ekonomiky územnej verejnej správy*. Nitra : UKF v Nitre, 2002. 110 s. ISBN 80-8050-518-7.
- 9) HENDRYCH, Dušan. 1993. *Správni právo – obecná časť*. Praha : SEVT, 1993. 359 s. ISBN 80-7049-069-1.
- 10) HRTÁNEK, Ladislav – KÚTIK, Ján. 2005. *Súčasný stav právnej regulácie verejnej správy v SR*. 1. vyd. Trenčín : TUAD, 2005. 130 s. ISBN 80-8075-060-2.
- 11) *Katastrálne úrady*. 2010 [online] Bratislava : Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, aktualizované 2010. [cit. 2010-02-18]. Dostupné na: <http://www.skgeodesy.sk/index.php?www=sp_detail&id=3&navigation_id=3>.
- 12) KOSORÍN, František. 1999. *Teória a prax verejnej správy*. Bratislava : Ekonóm, 1999. 231 s. ISBN 80-225-1114-5.
- 13) KOSORÍN, František. 2003. *Verejná správa (konceptia reformy, organizácia)*. Bratislava : Ekonóm, 2003. 167 s. ISBN 80-225-1696-1.
- 14) KÚTIK, Ján – MRVA, Jozef. 2005. *Verejná správa (Organizácia, vývoj a reformy, prenos kompetencií)*. 1. vyd. Trenčín : TUAD, 2005. 99 s. ISBN 80-8075-069-6.

-
- 15) KÚTIK, Ján. 2008. *Štruktúra verejnej správy v štátoch Európskej únie*. 1. vyd. Trenčín : TnUAD, 2008. 6 s. ISBN 978-80-8075-333-7.
- 16) MACHAJOVÁ, Jozefína a kol. 2000. *Občan a verejná správa*. 1. vyd. Bratislava : Nadácia Občan a demokracia, MRG-S, 2000. 328 s. ISBN 80-968528-0-9.
- 17) MACHAJOVÁ, Jozefína a kol. 2009. *Všeobecné správne právo*. 3. aktual. vyd. Bratislava : EURO KODEX, 2009. 512 s. ISBN 978-80-89363-36-0.
- 18) MARIŠOVÁ, Eleonóra – ILKOVÁ, Zuzana – BELICOVÁ, Jana. 2002. *Správne právo hmotné a procesné*. Nitra : SPU, 2002. 155 s. ISBN 80-8069-127-4.
- 19) *Metodické pokyny a usmernenia*. 2010 [online] Trenčín : Krajský školský úrad v Trenčíne, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-03]. Dostupné na:<http://www.ksutn.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=20&Itemid=21>.
- 20) NIŽŇANSKÝ, Viktor. 2005. *Verejná správa na Slovensku*. Bratislava : Úrad vlády Slovenskej republiky, 2005.
- 21) *Organizačná štruktúra*. 2010 [online] Trenčín : Krajský školský úrad v Trenčíne, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-03]. Dostupné na:<http://www.ksutn.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=42&Itemid=112>.
- 22) POMAHAČ, Richard – WIDEMANNOVÁ, Marie. 2002. *Verejná správa a evropská právni integrace*. Praha : Oeconomica, 2002. 111 s. ISBN 80-245-0310-7.
- 23) PORUBČAN, Peter – BARÁT, Pavol – KUČÍRKOVÁ, Drahomíra. 2006. *Teória politiky*. 1. vyd. Nitra : SPU, 2006. 260 s. ISBN 80-8069-646-2.
- 24) *Pôsobnosť ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny*. 2010 [online] Bratislava : Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, aktualizované 2010. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na:<http://www.upsvar.sk/ustredie-psvr/organizacna-struktura/posobnost-ustredia-prace-socialnych-veci-a-rodiny.html?page_id=1360>.
- 25) PROVAZNÍKOVÁ, Romana. 2007. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : GRADA, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
- 26) RÚVZ v SR. 2010 [online] Bratislava : Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, aktualizované 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné na:<http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=section&id=6&Itemid=58>.
- 27) SOBIHARD, Jozef. 2005. *Správny poriadok - Komentár*. 2. preprac. vyd. Bratislava : IURA EDITION, spol. s. r. o., 2005. 364 s. ISBN 80-8078-066-8.
-

-
- 28) *Správy o činnosti KŠÚ za rok 2006, 2007*. 2010[online] Trenčín : Krajský školský úrad v Trenčíne, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-03]. Dostupné na:<http://www.ksutn.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=170&Itemid=111>.
- 29) ŠKULTÉTY, Peter. 2001. *Základy verejnej správy*. Banská Bystrica : UMB, 2001. 118 s. ISBN 80-8055-387-4.
- 30) ŠKULTÉTY, Peter. 2005. *Správne právo hmotné - Všeobecná časť*. Bratislava : VO PF UK, 2005. 221 s. ISBN 80-7160-205-1.
- 31) ŠKULTÉTY, Peter a kol. 2006. *Správne právo hmotné - Všeobecná časť*. 1. vyd. Bratislava : PraF UK, 2006. 10-12, 14 s. ISBN 80-7160-205-1.
- 32) ŠKULTÉTY, Peter. 2008. *Verejná správa a správne právo*. 1. vyd. Bratislava : SAV, 2008. 204 s. ISBN 978-80-224-1023-6.
- 33) ŠVANTNEROVÁ, Ľubica a kol. 1995. *Ekonomika obcí*. Banská Bystrica : EF UMB, 1995. 3-4 78 s. ISBN 80-88825-12-1.
- 34) TÓTHOVÁ, Katarína a kol. 1992. *Základy správneho práva hmotného*. Bratislava : VO PF UK, 1992. 172 s. ISBN 80-7160-059-8.
- 35) Výročná správa Krajského úradu životného prostredia Trenčín za rok 2006. 2010 [online] Bratislava : Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-12]. Dostupné na:<http://www.enviro.gov.sk/servlets/page/868?c_id=2963>.
- 36) Výročná správa za rok 2007 - Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne. 2010 [online] Bratislava : Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-12]. Dostupné na:<http://www.enviro.gov.sk/servlets/page/868?c_id=5630>.
- 37) Výročná správa za rok 2008 - KÚŽP Trenčín. 2010 [online] Bratislava : Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-12]. Dostupné na:<http://www.enviro.gov.sk/servlets/page/868?c_id=5742>.
- 38) *Výročné správy a verejné odpočty*. 2010 [online] Bratislava : Ministerstvo dopravy, pôst a telekomunikácií Slovenskej republiky, aktualizované 2010. [cit. 2010-01-15]. Dostupné na:<<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=49791>>.
- 39) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
-

-
- 40) Zákon NR SR č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 41) Zákon č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 263/2006 Z. z..
- 42) Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.
- 43) Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 44) Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky.
- 45) Zákon SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.
- 46) Zákon č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 47) Zákon NR SR č. 534/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 48) Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácií ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
- 49) Zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8 Prílohy

Príloha 1: CD diplomovej práce v PDF formáte

Príloha 2: Vzorové rozhodnutie KŠÚ o vyhovení odvolania proti rozhodnutiu
riaditeľky školy

Príloha 3: Vzorové rozhodnutie KŠÚ o zamietnutí odvolania proti rozhodnutiu
riaditeľky školy

Príloha 1

KRAJSKÝ ŠKOLSKÝ ÚRAD V TRENČÍNE

Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

Č. j.: A/2008/00371-2

V Trenčíne 30.4.2008

ROZHODNUTIE

Krajský školský úrad v Trenčíne ako príslušný orgán podľa ustanovenia § 10 ods.10 písm.a zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov po prejednaní odvolania proti rozhodnutiu riaditeľky školy
č.j....., zo dňa rozhodol

t a k t o :

V zmysle § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v platnom znení odvolaniu uchádzača o štúdium sa **vyhovuje** a napadnuté rozhodnutie sa mení tak, že

uchádzačka

rodné číslo

adresa bydliska

sa na štúdium

v školskom roku 2008/2009 **prijíma**.

Odôvodnenie:

Rozhodnutím riaditeľky školy č.j. zo dňa
uchádzačka, r.č., nebola prijatá v školskom roku 2008/2009 na štúdium na uvedenej škole.

Proti tomuto rozhodnutiu podal zákonný zástupca žiačky odvolanie v zákonnej lehote s odôvodnením

Skutočnosti uvedené v odvolaní boli odvolacím orgánom preskúmané.

Odvolací orgán preskúmal rozhodnutie v celom rozsahu a zistil, že zákonné predpoklady pre prijatie uchádzačky na štúdium na uvedenej škole v školskom roku 2008/2009 sú splnené.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno ďalej odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom.

PhDr. Miroslav Holček
prednosta

Rozhodnutie sa doručí:

1. .
2. .
3. .

KRAJSKÝ ŠKOLSKÝ ÚRAD V TRENČÍNE
Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

Č.j.:A/2009/00372-2

V Trenčíne 5.5.2009

ROZHODNUTIE

Krajský školský úrad v Trenčíne ako príslušný orgán podľa ustanovenia § 10 ods.10 písm.a zákona č. 596/2003 Z.z o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po prejednaní odvolania proti rozhodnutiu riaditeľky školy č.j., zo dňa rozhodol

takto:

V zmysle § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní(správny poriadok) v platnom znení odvolanie sa **zamieta** a napadnuté rozhodnutie sa **potvrďuje**.

Odôvodnenie:

Rozhodnutím riaditeľky školy č.j....., zo dňa , r.č..... nebola prijatá v školskom roku 2009/2010 na štúdium na uvedenej škole.

Proti tomuto rozhodnutiu podal zákonný zástupca žiačky odvolanie v zákonnej lehote s odôvodnením

Skutočnosti uvedené v odvolaní boli odvolacím orgánom preskúmané a bolo zistené, že nedošlo zo strany riaditeľa školy k porušeniu predpisov a postupov, podľa ktorých prijímacie konanie prebehlo, odvolateľ neuviedol nijaké okolnosti, ktoré by už neboli posúdené.

Po vyhodnotení skutkového stavu sa odvolací orgán stotožnil so závermi prvostupňového orgánu. Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti bolo rozhodnuté tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno ďalej odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom.

PhDr. Miroslav Holček
prednosta

Rozhodnutie sa doručí:

1. .
2. .
3. .